

50 anys

La Femosa

novembre-desembre de 2017

Número 291

P.V.P. 3€

Revista d'opinió i informació local. ARTESA DE LLEIDA

PARTICIPANTS A LA MANIFESTACIÓ DE L'11 DE L'11N A BARCELONA

Edita

Agrupació Cultural la Femosa
Carrer dels Gallart, 7
25150 Artesa de Lleida (Segrià)
Telèfon: 973 167809
E-mail: lafemosa@artesalleida.cat

Direcció i coordinació

Josep Gallart Fernández
Lluís Gil Fontanet

Col.laboradors

Albert Batiste Bonet
Rosa Ma Batlle i Tomàs
Miquel Carrera Castellví
M. Assumpció Cornadó Lladó
Adolf Costafreda Castillo
Josep Maria Esteve Muñoz
Felip Gallart Fernández
Josep Gallart Fernández
Lluís Gil Fontanet
Junta del Griu
Oriol Liarte Torrelles
Juan Antonio Lucena Centella
Miquel A. Navarro Solé
Joan Ramon París Oró
Ramon Serra Batlle
Eulàlia Solà Miró

Fotografies

Eva Aixut Olomí
Arxiu fotogràfic de La Femosa
Josep Mª Esteve Muñoz
IM. A. Florensa Bertran
Josep Gallart Fernández

Correccions

Eulàlia Solà Miró

Impressió

Impremta Payà, Lleida

La Femosa 2ª època
Número 291,
novembre-desembre de 2017
DL L 264-1981
ISSN: 2339-7365
P.V.P. 3 euros

Els articles que apareixen a les pàgines de **La Femosa** reflecteixen únicament l'opinió de llurs signants.

SUMARI

El reportatge	3
Pòrtic	3
Actualitat artesena	4
El Griu al Correfoc de Gràcia	8
Actes del 50 aniversari de l'A. C. La Femosa.....	9
Cap a la República catalana	11
V cursa i caminada solidàries.....	13
IV Memorial Felip Domènch	17
Artesa de Lleida per la Marató 2017.....	18
<i>Domus domini</i> . Les biblioteques	20
A les Borges, xiques guapes.....	21
La batuda amb màquina de batrer estàtica	22
L'art de viatjar (2 ^a part)	25
Connecta't al català	28
El rellotge del meu campanar	29
Un extraterrestre ens visita. L'Hydra (1 ^a part)	30
Receptes per Nadal	32
Cròniques del CF Artesa de Lleida	33
Mots encreuats	35
Entreteniments.....	36
Ho hem llegit a... ..	37
Programa de les Festes de Nadal i Reis	38
Telèfons i horaris d'interès	39
Solucions als passatemps.....	39
Enigma.....	39
Imatges d'actualitat	40

Amb el suport de:

Diputació de Lleida

Ajuntament
d'Artesa de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

PORTIC

Malgrat que tot era encara pendent d'un recurs, l'article 155 ha fet possible que les peces del Museu de Lleida en litigi finalment hagin estat retirades i dutes al Monestir de Sixena. La sentència del jutge d'Osca es va fer efectiva el darrer dia del termini que s'havia fixat i el dilluns 11 de desembre de 2017 les peces sortien de Lleida. L'article 155 va donar la competència al Ministerio de Cultura per decidir sobre unes obres d'art comprades legalment per la Generalitat, restaurades, inventariades i custodiades al museu lleidatà.

Centenars de persones es van concentrar indignades a les portes del Museu i van escridassar l'alcalde de Lleida, Àngel Ros. Els motius eren clars. Xavier Quinquillà, membre de la Plataforma d'Entitats Culturals de Lleida, parlava d'espoli i humiliació. I en aquest cas la humiliació havia estat doble per als lleidatans, perquè segons Quinquillà *es tracta d'un "espoli" cultural però també perquè l'alcalde de la ciutat, Àngel Ros, hi està al capdavant apuntalant des de la Paeria l'aplicació del 155*. La pel·lícula dels fets és senzilla d'explicar i difícil de pair. Dintre del museu membres de la Guàrdia Civil i tècnics aragonesos carregaven les peces. A fora els mossos d'esquadra acordonaven l'edifici mentre els manifestants cridaven consignes com *"manos arriba, esto es un atraco"*, *"lladres"* o *"Espanya ens roba"*. Enfrontaments dels mossos amb diversos manifestants a la Rambla Aragó, tallada al trànsit ja des de primera hora, i finalment un camió de mudances carregant les obres per traslladar-les fins a Sixena.

Malauradament això no s'acabarà aquí. En un escrit publicat al portal Iglesia de Aragón el bisbe de Barbastro-Monzón, Àngel Pérez Pueyo va dir que *"Sixena es un primer paso. Después tendrán que venir las 112 piezas pertenecientes a las parroquias del Aragón oriental que fueron llevadas a territorio catalán y hoy se encuentran en el Consorcio Museo de Lérida"*.

Res no s'acabarà aquí. El bisbe de Barbastro-Monzón va dir Lérida. Estan decidits: volen convertir Lleida en Lérida i el nostre país, Catalunya, en Cataluña. Ja fa molts anys que hi treballen. Hem passat guerres, Decrets de Nova Planta, estats d'excepció, dictadures, franquisme, tot tipus de repressions, prohibicions i boicots en tots els àmbits: llengua, cultura, economia, política, educació... l'engany de la Transició i del Estatuto Catalán, reis borbons, partits espanyolistes (d'allí i d'aquí), policies, guàrdies civils, mitjans de comunicació, la llista és interminable i no s'atura: recentment la intervenció de les finances de la Generalitat, la repressió de l'1 d'octubre, els empresonaments dels consellers i dels Jordis, l'exili del president de la Generalitat i de part del govern... El resultat sempre ha estat semblant al viscut l'11 de desembre de 2017 a Lleida: la humiliació i l'espoli. I per si encara no n'hi hagués prou ara tenen l'article 155 que no és altra cosa que la modernització de l'article 26, que era el que utilitzava el Califa de la famosa cançó de *La Trinca*. I és que el Califa quan li apretaven els cordons sempre podia fer cas omís i aplicar l'article 26. I que deia l'article 26? Diu l'article vint-i-sis, que en un cas de compromís, el Califa pot si cal, refregar-se l'engonal i passar-se pels "dallonses" totes les lleis del país. Sempre és millor acabar amb una mica d'humor.

Concentració prop del Museu de Lleida..

ACTUALITAT

ARTESENCA

Josep Ma Esteve

Fotos: J. Ma Esteve i M. À. Florensa

JORNADA FORMATIVA

Durant tot el dia del dissabte 28 d'octubre, va tenir lloc a la sala del Teatre Municipal, una jornada formativa per a responsables de grups de consumidors reconeguts com a experts, RGCRE, organitzada per l'Agrupació del Bestiari Festiu i Popular de Catalunya. Aquesta jornada de capaciació i formació per a caps de colla de diables i bèsties de foc, va reunir representants de moltes associacions d'arreu de Catalunya relatives a la cultura del foc, ja siguin colles de diables com de bèsties de foc.

La jornada va comptar amb una gran assistència.

Participants a la caminada.

CAMINADA UNIVERSAL

El diumenge 29 d'octubre, va començar una nova caminada per La Pau, des d'Artesa fins a La Seu Vella. Sota el títol *Caminada "Camí universal Artesa de Lleida – Lleida"*, es van reunir, a les 9 del matí, davant del Teatre Municipal, tots aquells que van voler caminar per una bona causa. Aquesta caminada es va realitzar també als pobles de Sunyer, Alcarràs, Vilanova de la Barca i Alpicat, on tots es van reunir a la La Seu Vella de Lleida. Com a aperitiu de la caminada, el divendres 27 d'octubre, a les 7 de la tarda, a la sala del Teatre Municipal, va tenir lloc una xerrada *"Camí universal a Lleida"*, una manera diferent de caminar, un retrobament de cultures i de civilitzacions en harmonia. La xerrada fou a càrrec de Rosa Abellà.

SESSIONS DE BALL

Després de la pausa estiuenca, el passat 12 de novembre, es van reiniciar les sessions quinzenals de balls a la sala del Teatre Municipal, que es celebren després de la pel·lícula dels diumenges. Les sessions, continuen dirigides per Josep Rebull.

CASTANYADA

Un any més, arribat el 31 d'octubre, les castanyes i moniatos van arribar al nostre poble, on, en convivència amb les disfresses de Halloween, es va celebrar de diferents maneres la festa de La Castanyada al nostre poble.

El jovent del nostre poble, conjuntament amb l'Ajuntament van organitzar un sopar de Castanyada, a 2/4 de 10 de la nit, a la sala del Teatre Municipal. Després del sopar, van organitzar un bingo. En acabat, la festa va continuar a Puigverd de Lleida.

A l'escola *Els Til·lers* també van celebrar la Castanyada de forma especial. Pel matí, en grups fets per nens i nenes de diferents edats, es van dedicar a fer panellets.

Per la tarda, en una festa oberta a tota la comunitat educativa, els alumnes de l'escola van fer una exhibició de balls tradicionals. En acabar, tots els assistents i participants van poder fer una degustació de castanyes i panellets, gentilesa de l'AMPA de l'escola.

També a la llar d'infants Rialles, van celebrar de forma especial la Castanyada, tots disfressats de castanyers i castanyeres, i elaborant panellets. A la Llar de Jubilats es va celebrar la festa de la Castanyada, en aquesta ocasió, es van esperar fins al dia 4 de novembre per celebrar-ho, amb una gran assistència.

Festa de la Castanyada de l'escola.

Festa de la Castanyada de l'escola.

Castanyada de la Llar de Jubilats.

ACTIVITAT TEATRAL

Durant els mesos de novembre i desembre, l'activitat teatral no s'ha aturat, així el 18 de novembre es va representar l'obra *De passada, històries d'una dona de poble...*, a càrrec de la companyia Josafat Teatre, obra adreçada al públic adult.

El diumenge 3 de desembre, va tocar el torn dels més petits, amb l'espectacle *Menuda comèdia* de la companyia Jordi del Rio, representació dintre del cicle de teatre de Xarxa.

Representació de "Menuda comèdia".

GRUP DE RUNNING

A principis del mes de novembre, l'Associació Esportiva SUPERBÉ, va endegar una nova iniciativa per fomentar la pràctica de l'esport en el nostre poble. Així, cada dilluns i dimecres, tots aquells socis, sòcies i simpatitzants queden a la plaça Europa per iniciar-se en la pràctica del que avui es coneix com running, és a dir, córrer. Sota les directrius d'un dels socis del club, en Marcel Mor, i amb l'animació d'en Jaume Ramon Puig i d'en Ramon Farré, el grup cada dia que passa és més nombrós.

El dissabte 9 de desembre, l'A. E. SUPERBÉ van celebrar el sopar de Nadal, on gairebé una

quarantena de socis i familiars es van reunir en el restaurant de la Llar del Poble.

Participants a l'activitat dels SUPERBÉ.

Alguns dels participants al sopar dels SUPERBÉ.

MÍTING D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

El dijous 14 de desembre, a una setmana de la celebració de les eleccions al Parlament de Catalunya, es va celebrar a les 8 del vespre, a la sala d'actes de Casa de la Vila, un míting electoral de la llista d'Esquerra Republicana de Catalunya a càrrec d'Elena Fuses, ex-regidora d'ERC de l'ajuntament d'Artesa de Lleida i Josep Ma Baiget, regidor i portaveu del grup d'Esquerra Republicana de Catalunya a l'ajuntament de Lleida i Benjamí Bosch, excalde i regidor de l'ajuntament de PUigverd de Lleida.

DONAR SANG

Un cop més, el passat dilluns 18 de desembre, va arribar a Artesa el Banc de Sang per tal que tothom que així ho volgués, pogués donar sang per augmentar les reserves que el Banc té i poder fer front així, a les necessitats que el país té. Donar sang és un acte solidari i de participació ciutadana que beneficia al conjunt de la societat, a més de tenir molts beneficis per al propi donant.

PAVIMENTACIÓ DEL CARRER TRAVESSIA DE SANT RAMON

A finals del mes de novembre, de la part sud del carrer Travessia de Sant Ramon, que dóna accés per la part de Sant Ramon, a la urbanització abandonada del camí d'Albatàrrec, va ser pavimentat per part de l'Ajuntament.

ASSEMBLEA DE L'AMPA

El dilluns 4 de desembre, a 2/4 de 9 del vespre en primera convocatòria, i a les 9 en segona, va tenir lloc l'assemblea ordinària de l'Associació de Mares i Pares d'alumnes de l'escola Els Til·lers d'Artesa de Lleida.

En la mateixa, es va informar sobre l'estat de comptes de l'associació, tant el general com el de la socialització dels llibres. A més d'informar de la composició de les noves comissions i de les propostes d'actuació per aquest curs 2017-2017. L'assemblea es va celebrar, com sempre, al menjador de l'escola.

RECOLLIDA D'ALIMENTS

Com que la solidaritat artesenca no només arriba mitjançant la col·laboració amb la Marató de TV3, la secció de Càritas del nostre poble va organitzar pels dies 1 i 2 de desembre, i dintre de la campanya del Gran Recapte que involucra a tota Catalunya, una recollida d'aliments a les diferents botigues del nostre poble. Aquestes aportacions també es van poder fer a l'església parroquial en horari de missa o el dimecres 6, de 8 a 9 del vespre a la casa parroquial.

L'escola municipal, així com la Llar d'infants, també es van afegir a aquest recapte, recollint les aportacions dels alumnes la setmana del 11 al 15

CINEMA NOVEMBRE-DESEMBRE

Dia	Pel·lícula
1 de novembre	Déjame salir
5 de novembre	Un golpe con estilo
12 de novembre	Gru 3. Mi villano favorito
19 de novembre	Wonder Woman
26 de novembre	Casablanca
6 de desembre	Lo que de verdad importa
8 de desembre	Estiu 1993
10 de desembre	Cars 3
25 de desembre	Maudie el color de la vida

EL GRIU AL CORREFOC DE GRÀCIA

Junta del Griu

Dissabte 30 de setembre vam tenir l'honor de visitar la capital, Barcelona, i actuar al barri de les Corts amb motiu del 14è *Correfoc Unitari* dins dels actes de la Festa Major. una trobada complerta, des de la sortida del sol fins a la foscor de la nit. Correfoc de matí, correfoc de nit i entre mig ballades de gegants, bèsties i diables.

el correfoc, però el nostre dia no va començar com esperàvem. El vehicle del grup de percussió va cremar abans que els diables i les bèsties. La furgoneta del grup de diables i la bèstia va d'haver d'anar al rescat i continuar direcció la ciutat comtal. Vàrem arribar puntuals a l'inici del correfoc, i just la bèstia tocava terra que ja corria encesa pels carrers de les Corts. Tot i els incidents i la calor humida de la costa vàrem aconseguir arribar cremant pólvora fins a l'hora del vermut.

Tot seguit dinar de germanor en un xinès català amb plats combinats, un dinar original. A la tarda vàrem tenir temps de descansar i fer un beure pel barri mentre queien quatre gotes i refrescaven els carrers. En anar-nos a posar en marxa un altre incident ens volia posar a prova per iniciar el correfoc. Aquest cop l'avaria la va tenir el transport de pirotècnia, una roda del carro va explotar. Tot i això boxes,

Un cop preparats a partir de les 8, per escalfar l'ambient, va començar una demostració de percussió, on els nostre grup acompanyant *Kumbeva* va deixar el llistó ben alt. A continuació en mig de la plaça llances amunt i foc de les colles de diables, i darrere les bèsties lluint encesa.

A partir d'aquí va iniciar-se el correfoc unitari de colles de diables i de bèsties pel barri. Pólvora, xiulets, trons i fum que van culminar amb una altra encesa de lluïment i una ja tradicional encesa conjunta de germanor. Finalment, a les 11 de la nit tocases, una mica de sopar i agafar forces pel viatge i sobretot pel dia llarg i emotiu que ens esperava l'endemà.

ACTES DEL 50 ANIVERSARI DE L'AGRUPACIÓ CULTURAL LA FEMOSA

Josep Ma Esteve

Per finalitzar l'any, han continuat els actes de celebració del 50è aniversari de l'Agrupació Cultural La Femosa. Així, el divendres 20 d'octubre, a 2/4 de 9 del vespre al Teatre Municipal, va tenir lloc una xerrada sobre *Enric Granados en el seu centenari*, a càrrec de Marta Alòs i López.

Conferència de Marta Alòs.

El dissabte 28 d'octubre, tots aquells que prèviament es van apuntar, van poder gaudir d'una *visita guiada al Turó de la Seu Vella de Lleida: La Seu Vella i el Castell del Rei*, a càrrec de Joan Ramon González, president de l'Associació Amics de la Seu Vella de Lleida.

Participants a la visita a la Seu Vella.

A 2/4 de 9 del vespre del divendres 10 de novembre, a la sala del Teatre Municipal, va tenir lloc la conferència *La vida i la mort al poblat neolític i del Bronze Ple (3.400 – 1.650 ANE) de Minferri (Juneda, Les Garrigues)*, a càrrec de Joan B. López, professor de Prehistòria de la Universitat

i coordinador de les excavacions dels Vilars d'Arbeca.

Conferència de l'arqueòleg Joan López.

El dissabte 11 de novembre, estava previst de realitzar una *visita guiada al poblat del Vilars d'Arbeca*, a càrrec també de Joan B. López, que com hem dit és el coordinador de les excavacions, però la visita fou suspesa degut que per aquell mateix dia les entitats sobiranistes del nostre país van organitzar una manifestació a Barcelona, de la qual en podeu trobar informació en un altre punt d'aquesta revista.

El divendres 24 de novembre, al Teatre Municipal, va tenir lloc a 2/4 de 9 del vespre, una conferència a càrrec de Juanjo Jové Peres, anomenada *Art i vida*. Així mateix es va organitzar una exposició d'obres del mateix Juanjo Jové, al primer pis de la Llar de Jubilats, que es va poder visitar durant el cap de setmana entre els 12 i les 2 del migdia

Conferència de Juanjo Jové.

visitants van poder rebre una explicació de les mateixes a càrrec del mateix artista. El divendres 1 de desembre, finalment va tenir lloc la presentació del llibre *Teresa Guix, la Maseta 1816-1839, una dona de tràgic destí*, que el passat mes de juny es va suspendre. La presentació fou a càrrec de Felip Gallart, un dels autors del text, ja que la Núria Gallart no hi va poder assistir per estar de viatge, i del documental sobre la Teresa Guix que es va emetre a continuació, documental on algunes de les escenes que hi surten es van gravar al nostre poble.

Presentació del llibre "Teresa Guix, la Maseta".

La darrera activitat per enguany era la conferència de la Dra. Dolors Ciutat i Falcó que portava per títol *La immunologia com actua? És selectiva?*, que havia de tenir lloc el divendres 15 de desembre, però, com que l'hora coincidia amb un acte de la Marató es va posposar pel mes de gener de 2018. La data d'aquesta conferència ja s'avisarà amb antelació.

La Mañana, dijous 2 de novembre de 2017

La Femosa celebra els seus 50 anys de vida

L'Agrupació Cultural La Femosa d'Artesa de Lleida celebra els seus 50 anys de vida amb diverses activitats, com la de visitar el Turó de la Seu Vella el passat dissabte, coincidint amb els actes del Dia de la Seu Vella 2017.

Segre, dijous 2 de novembre de 2017

JOAN RAMON GONZÁLEZ

La Femosa d'Artesa de Lleida celebra 50 anys

L'agrupació cultural La Femosa d'Artesa de Lleida celebra aquest any el seu mig segle de vida amb diverses activitats, com una visita a la Seu Vella diumenge passat.

CAP A LA REPÚBLICA CATALANA

Josep Ma Esteve

En l'escenari de mobilització permanent en què estem vivint en els darrers mesos, les concentracions i manifestacions han continuat produint-se al nostre país, i en conseqüència, en el nostre poble, degut a l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola ja que tenim membres del nostre Govern, legítimament escollit, a la presó, o bé a l'exili, o bé en llibertat sota fiança i amb càrrecs per sedició i rebel·lió per a tots.

Com a preàmbul de la manifestació prevista pel dissabte següent, el dia dimecres 8 de novembre, hi va haver una nova concentració a Lleida, per anar escalfant motors. Així, el dissabte 11 de novembre, es va organitzar una nova gran manifestació a Barcelona per demanar la llibertat dels presidents d'Òmnium Cultural i de l'Assemblea Nacional de Catalunya, així com dels consellers que en aquell moment encara estaven empresonats, i que alguns, no tots, foren posats en llibertat sota fiança a principis del mes de desembre.

Un cop més, Barcelona es va veure desbordada per milers i milers de persones que van omplir el carrer Marina i els seus voltants de gom a gom.

Manifestació de l'11 de novembre a Barcelona.

El dilluns 4 de desembre, s'esperava la notícia que tots els consellers i conselleres empresonades fossin alliberats, sota fiances molt elevades, per part del jutge del Tribunal Suprem que ha assumit tota la causa contra el Govern català, però no fou així. Alguns consellers foren alliberats, però no tots. El vicepresident, Oriol Junqueras, el conseller d'interior Joaquim Forn, i els presidents

dia d'avui, encara continuen empresonats. Per protestar contra aquesta mesura, es van produir concentracions davant dels ajuntaments d'arreu del nostre país, que a Artesa fou a les 8 del vespre.

Concentració per la llibertat dels presos polítics.

d'internacionalitzar encara més tot el procés català, i de donar suport als membres del Govern català "exiliats" a Bèlgica, el dijous 7 de desembre es va produir una gran manifestació independentista a Brussel·les, on més de 45.000 catalans i catalanes ens van representar a tots els que no hi vam poder anar i en la qual també hi van estar presents una quinzena d'artesencs i artesenesques. La Lluita pacífica del poble català per la seva llibertat, continua.

Manifestació del 7 de desembre a Brussel·les.

No ens toqueu... L'educació

V CURSA I CAMINADA SOLIDÀRIES

Associació Esportiva SUPERBÉ d'Artesa de Lleida

El diumenge dia 3 de desembre, un any més, i ja en van cinc, el nostre poble va tornar a viure un gran dia d'esport i solidaritat amb la celebració de la V Cursa i Caminada solidàries per La Marató de TV3. Amb l'objectiu fixat de recaptar fons per La Marató de TV3, dedicada enguany a les malalties infeccioses, i amb la finalitat última de proporcionar una jornada esportiva i solidària a tothom que va voler participar-hi, un diumenge gèlid de desembre. I és que, així com l'any passat el temps ens va respectar gairebé fins al final (la pluja va aparèixer a les curses infantils, un cop acabada la dels grans), en l'edició d'aquest any el protagonista ha estat les baixes temperatures que hem tingut. Temperatures que rondaven els zero graus i que no van pujar gaire més durant el matí. En l'organització d'un esdeveniment esportiu

participants s'ha reduït. Però tot i el fred, la resposta dels participants va tornar a ser espectacular. Així, la jornada es va iniciar quan, a 2/4 de 10 del matí, es va donar tret de sortida a la caminada, en la qual 340 persones hi van prendre part, gairebé assolint el límit de persones inscrites que ens havíem ficat des de l'organització, que era de 350 persones. Com en totes les edicions anteriors, els participants podien elegir entre un circuit de 5 km, perfecte per a poder fer-lo amb nens petits, i un de 10 km més exigent, que inclou la pujada a la Pena. Mitja hora més tard, va ser el torn dels 320 participants en la cursa, que aquí sí que vam superar el límit de 300 inscrits previstos, que també van fer una volta a un dels dos circuits preparats.

Sortida dels participants a la caminada.

Preparació d'entrepans pels participants.

Participants en plena caminada.

d'aquestes característiques, sempre tens el neguit de saber si la gent respondrà a les expectatives creades, i més quan veus que en totes les proves esportives dels nostres voltants, el nombre de participants s'ha reduït. Però tot i el fred, la resposta

Participants en plena caminada.

Corredors i corredores en plena cursa.

Lloc d'avituellament pels participants.

Els components de Kumbeva en acció.

Durant tot el matí es va poder viure un gran ambient festiu i solidari amenitzat pel grup de percussió Kumbeva i per l'acompanyament musical d'en Felip Olomí, que ens van animar l'ambient mentre el degoteig de participants anava arribant a la meta. A tots els participants, en arribar a la meta ubicada al pavelló, els esperava un entrepà i coca amb xocolata. Coca i xocolata que, conjuntament amb la foguera que vam preparar, van ajudar a fer marxar la sensació de fred que tots plegats teníem. Després que tots els participants recuperessin forces, es va procedir al lliurament dels trofeus als guanyadors de les diferents categories. Aquests foren:

SÈNIORS 10 KM MASCULÍ

1. Alexandre Tàssies
2. Manel Gabernet
3. Josep Viladoms

SÈNIORS 10KM FEMENÍ

1. Montse Magallón
2. Anna Martí
3. Catherine Joy

SÈNIORS 5KM MASCULÍ

1. Gerard Cabestany
1. Sergi Nunes
2. Joan Coromina

SÈNIORS 5KM FEMENÍ

1. Anna Bové
2. Natàlia Bernat
3. Cecília Coromina

Pel que fa als representants del nostre poble, els primers classificats foren:

Guanyador 10KM Homes

Jofre Pijuan

Guanyadora 10KM Dones

Deserta

Guanyador 5KM Homes

Marc Oró

Guanyadora 5KM Dones

Montse Ribera

Cal destacar entre els guanyadors, a Alexandre Tàssies, guanyador, en la categoria de 10 km, de les cinc edicions realitzades fins a dia d'avui de la cursa d'Artesa.

Acabat el lliurament de trofeus, una mica passades

les 12 del migdia, va arribar el torn de les curses infantils, que aquest any si, es van poder disputar correctament al passeig del Cementiri, amb la participació d'una cinquantena de participants de diferents categories.

Des de l'A. E. SUPERBÉ volem agrair tot el

Després de l'esforç cal recuperar forces.

Curses infantils.

suport, ajuda i col·laboració que hem rebut per poder tirar endavant l'organització d'aquesta cursa i caminada solidàries. Entre tots i totes hem aconseguit portar endavant un gran esdeveniment esportiu que implica la participació de moltes persones i associacions del nostre poble. Creiem que la causa s'ho val, tot i que l'esforç realitzat per assolir-ho és elevat.

Agrair la gran ajuda i disponibilitat dels recursos que té l'Ajuntament del nostre poble, així com donar les gràcies a tots els col·laboradors que ens han ajudat amb les seves aportacions econòmiques. Però sobretot donar el nostre més gran agraïment a totes les voluntàries i voluntaris que ens han donat un cop de mà per fer realitat aquest gran dia. Organitzar un esdeveniment esportiu d'aquestes característiques mai no és fàcil, però seria impossible sense l'ajuda de col·laboradors,

poble en general. Ens sentim orgullosos de poder organitzar una de les poques curses completament solidàries que es realitzen pels nostres voltants. Un any més, MOLTES, MOLTÍSSIMES GRÀCIES A TOTHOM!!

Els SUPERBÉ, artífex de la cursa i la caminada.

La Mañana, dijous 23 de novembre de 2017

ATLETISMO → Carreras

FOTO: Diputació de Lleida / Imagen de la presentació de la cita

La Cursa d'Artesa de Lleida se vuelca con la solidaridad en favor de 'La Marató'

La Diputació de Lleida acogió ayer la presentación de la quinta edición de la Cursa y Caminada Solidàries de Artesa de Lleida, que se celebrará el domingo 3 de diciembre, con el apoyo de la corporación provincial, y que incluye carreras de 10 y 5 kilómetros, caminatas sobre el mismo recorrido y carreras infantiles. La cita será puntuable para la Lliga Ponent

Eurosomni y la jornada será a beneficio de La Marató de TV3, que este año está dedicada a las enfermedades infecciosas. La pista polideportiva de Artesa de Lleida será el centro de operaciones de una jornada que comenzará a las 9.30 horas, en el caso de las caminatas, y a las 10.00 horas, para las carreras. Los organizadores esperan unos 850 participantes.

Segre, dijous 23 de novembre de 2017

INICIATIVA LA MARATÓ

La Iniciativa es va presentar ahir a la Diputació de Lleida.

Artesa de Lleida celebrarà el dia 3 la Cursa i Caminada Solidàries

[ARTESA DELLEIDA] Artesa de Lleida acollirà el diumenge 3 de desembre la 5a edició de la Cursa i Caminada Solidàries d'Artesa de Lleida. L'esdeveniment es va presentar ahir a la Diputació de Lleida i els organitzadors esperen congregar uns 850 par-

ticipants, en una jornada que inclourà curses i caminades de cinc i deu quilòmetres, a més de carreres infantils. Els diners recaptats amb aquests esdeveniments es destinaran a La Marató de TV3, que enguany se centrà en les malalties infeccioses.

IV MEMÒRIAL FELIP DOMÈNECH

Josep Ma Esteve

El passat 28 d'octubre es va celebrar, al Teatre Municipal d'Artesa de Lleida, les **4es Jornades, memorial Felip Domènech Costafreda**, en record del company Felip Domènech. El memorial ha consistit en una jornada amb diferents conferències sobre un tema que afecta a molts dels nostres veïns: **Què plantem? Valoració de les alternatives productives agràries**. Memorial coordinat per Ignasi Aldoma, professor de la Universitat de Lleida i organitzat per l'Ajuntament d'Artesa de Lleida, la Universitat de Lleida, el sindicat Unió de Pagesos, La Comasala Stat. Coop. Cat. Ltda, la Cooperativa artesana La Ginesta, la Col·lectivitat de Regants nº 18 del canal d'Urgell i l'Agrupació Cultural la Femosa. El memorial, també va comptar amb el suport de la Diputació de Lleida.

El programa d'actes, inclosos en aquest quart memorial, foren els següents:

A 2/4 de 10 del matí, ponència central sobre *Alternatives en la producció agrària catalana. Competitivitat i adaptació dels sectors productius agraris regionals*, a càrrec de Jordi Rossell professor de la universitat Autònoma de

Públic assistent a les jornades.

A 11 del matí, ponències sectorials desenvolupant els temes tractats pels ponents:

- Per Teòfil Camí, empresari del grup Masia Tero, sobre *Evolució i perspectives de la ramaderia intensiva*.
- Per Josep Presseguer, director general de Fruits Ponent, sobre *Alternatives actuals en la producció frutícola; demanda i organització productiva*.
- Per Sara Jové, gerent del celler Mas Blanch i Jové, sobre *Actualitat i perspectives dels conreus mediterranis; vinya, olivera i fruits secs*.

- Per Andreu Ferrer, coordinador tècnic d'Unió de Pagesos i expert en política agrària comunitària, sobre *Perspectives de la PAC i adaptació dels diferents sectors productius*.

A les 12 del migdia, es va celebra una taula rodona amb els tècnics i representants professionals de la jornada, la qual va estar moderada per Ignasi Aldomà, coordinador de la jornada. La clausura de la jornada va anar a càrrec de Joan Caball, coordinador nacional d'Unió de Pagesos i Pere Puiggrós, alcalde d'Artesa de Lleida.

Presentació de les jornades per Ignasi Aldoma.

ARTESA DE LLEIDA PER LA MARATÓ 2017

Josep Ma Esteve

Arribat el mes de desembre, la festa, la tradició i la solidaritat, passen a primer terme en la vida quotidiana de tots nosaltres, tot i que les eleccions del 21 de desembre, no han donat gaire tranquil·litat a la societat. Un any més, Artesa s'ha bolcat amb **La Marató de TV3**, que aquest any està dedicada a la lluita contra les malalties infeccioses.

Com en els darrers cinc anys, el primer acte dedicat a recaptar diners per La Marató fou una nova edició de la Cursa i Caminada que es va celebrar el diumenge 3 de desembre, organitzada per l'Associació Esportiva SUPERBÉ amb la col·laboració de moltes de les associacions i veïns del nostre poble, i per suposat, amb col·laboració de l'Ajuntament. Com en les anteriors edicions, tant la cursa com la caminada tenien dos circuits, un de 5 km i un de 10 km més exigent. Més de 700 persones entre caminadors, corredors i participants en les curses infantils ens van fer gaudir d'una gran jornada d'esport i solidaritat.

El dia 15 de desembre, l'Associació de Dones La Pubilla va organitzar una xerrada sobre les malalties infeccioses, a càrrec de la infermera de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova, Montse Molina. La xerrada va tenir lloc a les 8 del vespre, a la sala d'actes de l'Ajuntament. El diumenge 17 de desembre, van tenir lloc el gruix dels actes dedicats a La Marató.

Per començar el dia amb energia, el nostre atleta solidari

ha escollit córrer una marató per La Marató. En un circuit al voltant del poble d'1 km de longitud, hi va donar 42 voltes, acompanyat d'un bon grapat dels nostres veïns i veïnes.

A 2/4 de 12 del matí es va celebrar un vermut popular amb servei de bar amb vermut, refrescos i tapes, a la sala del Teatre Municipal, on també hi va haver una ballada de sardanes.

A la mateixa hora i en el mateix escenari, va tenir lloc un espectacle d'humor i màgia a càrrec de Magic Duo. Com a plat fort de la jornada, per la tarda, a partir de les 6 de la tarda, i també a la sala del Teatre Municipal, va tenir lloc un festival de música i esports amb les actuacions de diferents grups:

- Escola Els Til·lers
- Teatre infantil (La clau misteriosa)
- Acrosport
- Ball/Hip hop
- Zumba
- Concert acústic de cançons de La Marató a càrrec del grup EGO

L'acte fou presentat per l'Imma Olomí i l'Eva Drudis.

Conferència sobre les malalties infeccioses.

per excel·lència, en Marcel Mor, es va inventar un nou repte solidari. En aquesta ocasió, ha escollit córrer una marató per La Marató. En un circuit al voltant del poble d'1 km de longitud, hi va donar 42 voltes, acompanyat d'un bon grapat dels nostres veïns i veïnes.

Membres de la junta de l'Associació de Dones.

Ballada de sardanes.

L'Imma i l'Eva, presentadores del festival.

Actuació del Magic Duo.

Cant coral.

Resentació de *La llum d'hivern*.

Ball dels alumnes de l'escola.

Ball de hip-hop dels alumnes de l'escola.

Actuació dels alumnes d'Artesa Gym.

Ball de hip-hop dels alumnes de l'escola.

Ball de les alumnes de l'escola.

Ball de hip-hop dels alumnes de l'escola.

Ball de hip-hop d'adults.

DOMUS DOMINI.

LES BIBLIOTEQUES I LA BIBLIOTECA DE LA FEMOSA

Miquel Carrera Castellví

Tinc davant un llibre de poesies d'un americà anomenat Edward Hirsch, amb el títol *Història parcial de la meva estupidesa i altres poemes*. No em direu que no us atreu, per molt ianqui que sigui l'autor, saber més coses dels poemes que ha escrit? I no he comprat el llibre, ca!!!!, L'he trobat en el prestatge de novetats d'una biblioteca municipal que darrerament freqüento. Ah, però resulta que el meu molt discret bagatge no només s'ha enriquit amb poesia; també he tingut la sort d'arribar a pel·lícules que m'han emocionat, com aquella d'un pare enamorat de la música dels 60 i 70 i amb un fill malalt: *La música nunca dejó de sonar*. I resulta que en una biblioteca també em vaig assabentar de la mort del rescatador del jove Kennedy a la segona guerra mundial, el senyor Eroni Kumana. He començat citant un llibre ben estrany, però els prestatges de novetats han estat per mi una font de sorpreses, tant es així que és el que sempre consulto quan visito una biblioteca; allí he descobert els llibres d'aventures i muntanya del Jon Krakauer, i els llibres eròtics dels periodista musical Pep Blay, per citar dos exemples. Un paradís, vaja.

I és que les biblioteques per mi són una construcció humana ben especial: l'emmagatzematge del saber, clar i català. Parlo de biblioteques arran dels 50 anys de La Femosa. Vaig començar de petit a saber d'ells i de La Femosa mirant astorat com emmagatzemaven llibres a la biblioteca de l'antic *Hogar del Productor*; no podia entendre què hi feien allí i per què aquella fal·lera amb els llibres i les pedrotes.

Resulta que La Femosa, i la gent que en formava part confiaven en els llibres, en el poder revolucionari del saber. Dit així sona a conte xinès, sona potser a revolució maoista, però no ... resulta que eren gent d'Artesa, joves il·lusionats que creien en aquestes foteses de la cultura, la cultura catalana, ... ai mare.

Ja dic que va ser un xoc això dels llibres, d'emmagatzemar-los i damunt de tot, de deixar-los, wn préstec. No vaig tornar a veure una biblioteca fins que vaig marxar a estudiar a Lleida i m'atansava amb reverència a l'antiga biblioteca que La Caixa tenia als baixos d'un edifici de vivendes modernes, al carrer Bisbe Torres. Seré franc: m'interessaven els llibres, però també les noietes que hi anaven a llegir-los de col·legis femenins del voltant ... D'aquells temps era també la Casa de Cultura, l'embrió de la llampant Biblioteca Pública de la rambla d'Aragó; no tinc record d'haver-hi entrat amb convenciment en aquella rica

biblioteca, i no era perquè hi hagués o no hi hagués xiquetes ... Per mi quedava més amagada, més en un racó, i no era jo precisament un noi gaire valent ...

La por i la tímidesa no em permeteren fruit d'aquesta idea de cultura i coneixement generós que són les biblioteques fins més gran, quan ja no et preocupa la cara severa de les empleades o del vigilant, ni disposar d'un carnet de lector adequat, ni de saber com buscar correctament un llibre. Passa el temps i les pors afortunadament s'esvaeixen, i arriba la normalitat del viure, el disfrutar del viure. Parlant de fruit, ... com he disfrutat en la biblioteca de la rambla d'Aragó que explicava abans!!!! Bé en l'hemeroteca de la planta baixa, bé en tot l'estol de llibres de la primera, o xafardejant CD i pel·lícules dalt de tot, han estat hores de xalar. I també he fet meva la biblioteca principal de la ciutat de Múrcia, quan vivia allí: hores i hores de consultar diaris vells, de fer fotocòpies d'articles, de xafardejar pel pur plaer d'allò del coneixement. I de tant en tant he tornat per curiositat a guaitar la gran biblioteca que encara hi ha al carrer dels Gallart: llibres en català de totes les temàtiques, molts de propers, cultura de proximitat. He recordat per aquest article i recordatori dels 50 anys de La Femosa, una frase de l'Oriol Bohigas, quan era regidor de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona cap als anys 90, on deia més o menys que el realment important per la cultura, el que fa cultura i coneixement són les biblioteques. Li dono la raó, com també els la dono a aquells joves que 50 anys enrere aconseguiren engegar tot allò i encara avui mantenen tot això. Per sempre joves!!!!

A LES BORGES, XIQUES GIUAPÈS

Adolf Costafreda Castillo

No, no era la meua intenció escriure sobre coses del folklore, però tenint al cap tot el que ha passat, i que encara està passant després del darrer 1 d'octubre, he preferit escriure-hi perquè poden ser una mica divertides. Fer una rialla o una mitja rialla en aquests temps que corrent pot ser una mica desintoxicant, que prou falta ens fa.

Parlar de *xiques*, *noies* o *dones maques* és una màxima que la cultura popular explota considerablement. Però no vull, ara i aquí, fer un recull general de tot el podríem trobar al costumari de cultura popular de Joan Amades. Em limitaré, només, a tot el que fa referència al nostre poble o ben a prop. El títol d'aquest article ja delata, més o menys, per on van els trets.

Artesa, pel que he pogut comprovar, té fama de tenir les dones guapes. Potser tots els pobles la tenen aquest fama, pels uns sí i pels altres també. Quan era jovenet i anava en algun poble en el qual no hi havia estat mai i algú em preguntava d'on era, al dir-li que era d'Artesa, sense preguntar-me si era d'Artesa de Lleida o d'Artesa de Segre, em deien (per fer-me content, suposo): "a Artesa teniu les dones molt guapes". Jo, com a foraster, a tots els pobles hi veia dones guapes...

Ara que es parla tant de "gènere" no sé si les feministes estan representades en tot això, o sí se senten còmodes amb aquestes floretes. Sigui com sigui, a mi sempre m'han divertit aquestes cançonetes que enalteixen les dones guapes com si fossin un patrimoni local que se n'havia de tenir cura. Com que, més amunt, ja he dit que no m'estendria en exemples, en poso uns quants i només un (perquè aquest sempre m'ha agradat) que no es refereix a Artesa i que és un exemple molt clar del que podríem trobar arreu de les nostres comarques:

***Per amunt es va a Agramunt,
Per avall també s'hi va.***

aquest parell de cançonetes, que sovint cantàvem com a diversió.

A Vinaixa hi tinc la caixa.

A Puigverd lo calaixó

i a la vileta d'Artesa

hi tinc lo festejador.

Aquesta mateixa cançó la vaig sentir a Alfés; no vaig entendre ben bé on tenien la caixa i el calaixó, però sí que vaig entendre molt bé allò de "***a la Vileta d'Alfés hi tinc el festejador***". L'altra cançoneta és la que encapçalo aquest article:

A les Borges xiques guapes,

a Juneda no en són tant.

A Puigverd les rabosetes,

I a Artesa la flor del ram.

Cal dir que aquesta cançó la cantaven igual a Puigverd; només en cantaven diferent la tercera i quarta estrofes, que deien així: ***A Artesa les rabosetes i a Puigverd la flor del ram.*** Potser perquè aquestes cançons les escrivien els homes, no en trobarem cap que parli dels homes guapos, A Artesa, però, sí. A més a més d'haver-hi "lo Ramon Guapo" (guapo perquè era lleig) hi tenim aquesta cançoneta que fa uns quaranta anys ens va cantar la Ramona del Fart, padrina del Casimir Gallart, el seu net. La Ramona ens la va cantar a ritme de jota. Per transcriure-la ho faig amb les seues paraules, les quals sentides ara és impossible que no ens facin fer una rialleta:

A CastellDasins los guapos,

A CastellDasins los guapos,

a Artesa los serafins,

a Puigverd són les pixades,

No les volen los fadrins.

No les volen los fadrins.

A CastellDasins los guapos.

I amb aquesta acabo, tot esperant l'any que ve. Els bons auguris em diuen que el número 155 desapareixerà de la pissarra i tot tornarà a començar al mateix punt on ens ho van deixar.

LA BATUDA AMB MÀQUINA DE BATRE ESTÀTICA

Consell de Redacció

El dies 5 i 20 d'agost de 2017 vam realitzar la batuda de les garbes que havíem segat els dies 5 i 13 de juliol. La batuda o el batre és l'operació agrícola que consisteix en la separació del gra de la palla, de la pellofa i del boll dels cereals, en altres indrets també de la tavella dels llegums, en el nostre cas del cereal d'espelta que vam sembrar l'11 de desembre del 2016.

Batre a potes

Antigament era una operació molt laboriosa i que utilitzava molta mà d'obra, de fet era la feina més complexa de totes les que realitzava antigament la pagesia. S'anomenava batre a potes, perquè s'utilitzaven els animals de treball que tenia cada casa de pagès. S'executava a les eres, que havien estat prèviament empellussades i currejades, i on s'hi duïen les garbes i s'estenien fent una gran circumferència. El sistema consistia a estendre les garbes, tocar tandes, trillar, ventar, desembullar i arerar, també hi podríem incloure les tasques d'ensacar, desar i fer paller. S'utilitzaven moltes eines com els trills o els diables amb els seus tallants, les forques de dues, quatre i cinc pues per amuntegar i per ventar el gra de la palla curta al ritme de la marinada, els rodets per desgranar les espigues, la dolça, les graneres i els rascles per amuntegar el gra, la pala de fusta i el capotet per tornar a aixecar el gra i ventar-lo altre cop, les ereres i els cabassos per porgar i deixar ja completament net el gra. "Ja hem fet net" deien amb satisfacció els batedors quan acabaven la feina. Ja només mancava ensacar el gra i dur-lo al graner.

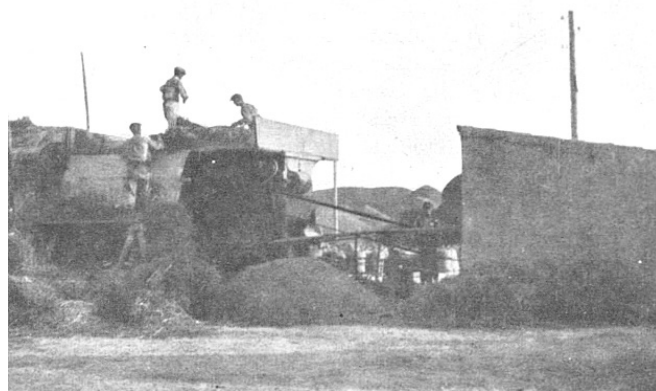
La màquina de batre

Les màquines de batre va suposar un gran avenç en la mecanització de l'agricultura i van permetre simplificar i agilitzar molt la feina de batre. Així podien destriar el gra de la palla, netejar el gra de la seva pellofa i dipositar-lo en els sacs a partir d'un bombo fix i un trill dotat d'un moviment de rotació, coaxials, proveïts de pues rígides o flexibles, entre els quals hom feia passar els cereals, en altres indrets també els llegums; la palla i el gra se separaven després mitjançant garbells vibradors i ventadores; la palla i el boll eren vehiculats per un corrent d'aire cap a l'exterior;

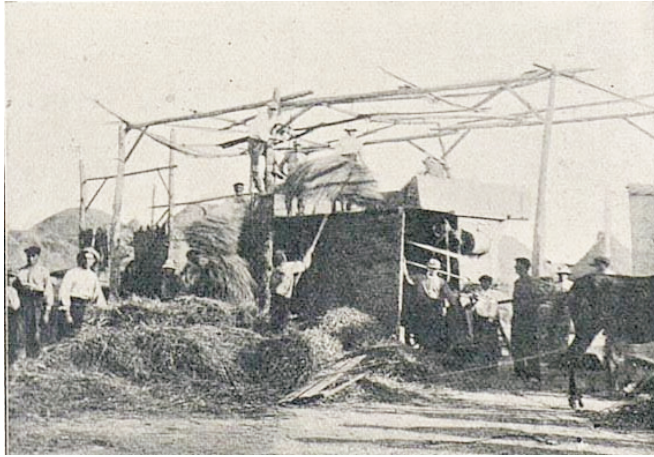
el gra era netejat per un altre corrent d'aire i ensacat. Les màquines de batre ja van ser emprades d'ençà de la segona meitat del s XVII. El 1788 Andrew Meikle en patentà la primera de bombo i trill i de funcionament manual. Les primeres màquines de batre motoritzades eren accionades amb vapor, se les anomenava també trilladores estacionàries, ja que romanien fixes a l'era on es batién el cereals. A mesura que va evolucionar l'energia aplicada a les màquines, les trilladores estacionàries van incorporar altres sistemes de transmissió i van ser accionades amb motor elèctric o a través de polijta de tractor. Aquests avenços van conviure, però, amb el sistema tradicional de batre a potes, així als anys cinquanta i fins i tot els primers seixanta no era estrany veure encara batre els cereals a l'era. Les màquines recol·lectores, popularment "cosetxadores", la feina del batre i del segar es van fer amb una única operació i al mateix camp on hi havia els cereals, desapareixien els sistemes tradicionals de segar i batre i les eres van esdevenir espais per al record.

La màquina de batre del Sindicat de sant Isidre d'Artesa de Lleida

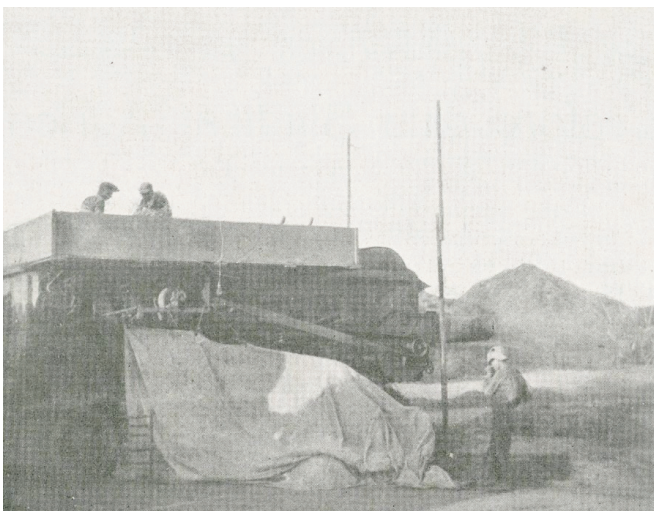
La primera màquina de batre que tenim notícia al nostre poble és la del sindicat de sant Isidre. Funcionava per transmissió de corretja i la força motriu es feia mitjançant motor elèctric. Ho sabem perquè ens en parlen abastament a la revista "Agricultura", dirigida per Josep Maria Valls, director d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, que fou la primera revista catalana d'agricultura. Al número 18, corresponent al 20 de setembre de

Màquina de batre del Sindicat de Sant Isidre.

Màquina de batrer del Sindicat de Sant Isidre.

1919, la publicació comença elogiant l'experiència del sindicat artesenc que dirigia Emili Morera, ja que amb el seu moli d'oli cooperatiu havia aconseguit de vendre les olives a una mitjana de 19 pessetes la quartera, molt per sobre del les 10,11 i 12 pessetes que les que els oferien els comerciants. Llavors el sindicat d'Artesa era un model que s'havia fet ressò a tota Catalunya i des de la mateixa Mancomunitat es posava d'exemple a seguir per als pagesos. Malauradament el sindicat va fer fallida i no es van complir les entusiastes prediccions de riquesa i creixement. Però l'experiència que volem destacar avui d'aquest escrit és la de la màquina de batre que tenia el sindicat artesenc en aquelles dates. L'article diu així: *“Paral·lelament l'agrupar forces disperses dona bons resultats a tots els rams de l'ecomia agrícola. Observant el temps i els diners que perden els propietaris batent amb el sistema antic i rutinari d'estendre les garbes, tocar tandes, ventar, desembullonar i arerar, decidí el Sindicat Agrícola d'Artesa de Lleyda adquirir una màquina de batre, però amb un seny molt elogiable, a l'objecte de no contruere un deute que els podia causar extorsió, adquiriren la màquina de xafar les garbes dels associats i, al mateix temps, anaren a Mollerussa el dia de l'arrendament del cànom de cereals que subhasta el Canal d'Urgell, i es quedaren amb les garbes dels termes veïns al pobla, i d'aquesta manera dels guanys, si no paguen enguany el cost de la màquina, no s'en faltará gaire”*. L'escrit incorpora també un seguit de fotografies on es veu la màquina de batre en ple funcionament a l'eral del sindicat els darrers dies de la batuda, així com estenalls de pallers, boll i triadures. La màquina de batre funcionava amb motor elèctric. La línia elèctrica per accionar la màquina sortia de la paret sud de l'església i arribava fins a l'eral del Sindicat, situat al costat dret de la carretera de Lleida, segons anem a la capital del Segrià, tirant ja cap al camí de les Fonts.

LA NOSTRA EXPERIÈNCIA

Una batuda llarga i accidentada

Tot i que les màquines de batre de referència a les nostres contrades eren l'*Ajuria* de Vitòria, que a partir de l'any 1927 va aconseguir fer-se el control de la venda de les màquines de batre, la nostra és d'origen francès i la seva marca és *Niess Freres Hoffen*. La maquina de batre funcionava a través de la força d'un tractor que l'accionava a través d'una politja. A través d'una corretja molt llarga i aparatosa l'energia anava des de la politja del tractor a una politja de la màquina i d'allí a través d'altres corretges i politges més petites es movien les diferents parts de la màquina. Vam incorporar dos tractors marca *Lanz*, amb politja, cedits gentilment pel senyor Antoni Reullí, un d'ells va aparèixer a la pel·lícula *“Villaviciosa de al*

del cinema de l'Estat espanyol del 2016. Vam provar de batre el dia 5 d'agost, però malauradament no va poder ser: el sistema no va funcionar.

Finalment batem

Vam canviar corretges a la màquina de batre i vam incorporar una politja a la "toma de força" d'un tractor modern, que ens va servir de força motriu per a la nostra màquina de batre. El dia 20 d'agost finalment vam poder batre.

El funcionament de la màquina era força enginyós i complex. Com que la boca de la nostra màquina no era gaire gran vam haver d'introduir les garbes a menats d'una mida que l'obertura es pogués empassar. A l'interior unes pues giraven, trossegaven la palla i colpejaven les espigues perquè es despregués el gra. El cereal, ja destriat, queia al sacsejador i a una saranda que pujava i baixava ràpidament sacsejant les espigues perquè el gra més pesat caigués dins uns garbells que també oscil·laven ràpidament. El gra net passava pels forats d'un sedàs i es conduïa cap a les caixes de la màquina on queia la pellofa o boll. Aquest boll lliscava per sobre del sedàs i anava a una altra caixa. La màquina produïa el seu propi corrent d'aire amb un ventilador, de forma que la palla sortia expulsada pel corrent d'aire i el gra anava fins als catúfols i un altre ventilador encara els acabava de netejar, perquè els grans arribessin totalment nets de palla i pellofa als tres ensacadors de la màquina, on ja hi havia els sacs preparats.

La màquina de batrer en plena batuda del blat.

Tractor marca Lanz del senyor Antoni Reullí.

L'ART DE VIATJAR (2ª PART)

Joan Rmon París Oró

No saps, Juan Ramón, ara estan molt ocupats a mostrar als amics les fotos d'aquell viatge exòtic. No saps el que gaudeixen comentant les incidències quan mostren els seus rostres en tots i cadascun dels llocs que van visitar.

Quan escolto aquestes paraules una espècie d'esgarrifança assalta tot el meu cos recorrent-lo de cap a peus. En els petits detalls es veuen les grans coses i en la meua humil opinió el desig de quedar plasmat permanentment en les fotos exòtiques obeeix a dos factors:

-El primer tindria a veure amb la "ignorància". És perfectament factible el desig de quedar retratat per tots els llocs que transites, però això és antagònic al que s'ha d'entendre en la realització d'un viatge.

Quan es realitza una foto s'ha de conservar la seva "puresa" i no desvirtuar l'harmonia d'un determinat paisatge amb la impressió del teu ego. Sóc un fervent partidari de fotografiar els objectes, persones o animals en la seva

essència, en la qual l'impacte produït per la realització d'una foto sigui el menor possible.

-El segon vindria associat a un factor de tipus psicològic i en un clar intent de superar nostra feblesa quan desitgem ser retratats sistemàticament. Dit d'una altra manera, intentem superar els nostres complexos a partir d'unes fotos, i ens reafirmem com a persones quan les comentem amb les nostres amistats. Esperem ansiosament que aquestes ens enalteixin davant les meravelles que hem pogut contemplar.

La fotografia hauria de ser un reflex, un instant de vida, que permetés alhora retratar la sensibilitat del fotògraf que capta aquell precís moment de la realitat. La fotografia no hauria de servir per promocionar l'ego, sinó que hauria de ser com un mirador mitjançant el qual poguéssim contemplar el món.

I parlant de "contemplació" crec que es tracta del principal vehicle que disposem per quan ens enfrontem amb paisatges, models de vida que ens són particularment estranys. És trist observar que l'ésser humà es refugia en "el grup" amb la finalitat d'esquivar les seves pors, pagant el trist preu de

passar com una exhalació per llocs que potser mereixerien un especial interès. Recorrem els països en forma de "circuit" transitant com a autòmats, sense que els nostres ulls observin el que en realitat cal observar que és "l'essència". Desgraciadament són molts els que viatgen per "oblidar" la insípida de la vida quotidiana, i van a "paradisos artificials" on tot el que gira al nostre voltant serveixi per fomentar una mal anomenada "felicitat". Són paradisos creats especialment per construir un món perfecte i irreal, que només serveix per reafirmar el nostre propi ego. No obstant això, han estat moltes les vegades en què ni tan sols en ells el client veu satisfet els seus desitjos de benestar i oblit.

Crec que estem davant un problema d'actitud i d'expectatives que xoquen davant una realitat pretesament perfecta, però buida de contingut. Són innombrables les ocasions en les quals he observat els rostres dels turistes que, malgrat trobar-se en un lloc aparentment idíl·lic,

mostren esquinçadors signes d'avorriment. I és que l'home ha nascut per aprendre, i no és en un món pla, artificialment creat, on trobem les millors eines per descobrir nous al·licients. Ans al contrari, podem trobar en les contrarietats i fins i tot en "el dolor" un mitjà que serveixi com a vehicle de transformació per a les nostres pròpies vides. Pots estar en un lloc exclusivament creat per a l'esbarjo i vacances turístiques, però aquest s'ha d'entendre com un "mode" i no en absolut com una "fi". Es tracta d'un lloc provisional o transitori que per circumstàncies del destí ha volgut que allí ens deturéssim. Es tracta tan sols d'una "estació de pas" de la qual cal treure el millor partit possible. A manera d'exemple, aquells turistes avorrits situats en el bar de l'hotel no eren capaços d'observar que al seu voltant es trobaven a un autèntic paradís on la nit estelada es desplegava en bella plenitud. Estaven tan concentrats "en les seves coses" que no eren capaços de veure que el món no començava ni acabava en ells, que els ésser humans som només una petita part integrant del vast cosmos.

He parlat abans "d'actitud" en el sentit que qualsevol

CRÒNIQUES DEL CF ARTESA DE LLEIDA

lloc pot ser bo per estar en un determinat moment, si al mateix temps aconseguim “relativitzar” el nostre propi “present”. Pel que fa a les “expectatives” seria convenient que abans de donar els primers passos del viatge que haguéssim d'emprendre les aparquéssim en un armari tancat i barrat. De fet ni tan sols hauríem de preveure el temps meteorològic, perquè potser en altres estacions el lloc que pretenem visitar adquireixi una extraordinària bellesa. Poso un exemple: El temple de Zeus enclavat a l'interior de Turquia és visitat durant l'època estival per nombrosos turistes i roman solitari i aliè al món la resta de l'any. Va ser un veritable plaer contemplar les tonalitats que adquirien les fosques i altives columnes dòriques situades a la part alta d'un promontori amb el paisatge nevad, un enorme mantell blanc que cobria la línia de l'horitzó. Semblava que l'edifici es descomponia en mil fragments en el precís instant en què nombrosos flocs de neu s'estampaven amb les mil·lenàries pedres. Pot ser que el viatge que “a priori” es presenta com a interessantíssim es transformi en un autèntic desastre i que la ruta més senzilla, sense cap especial

interès, adquireixi per a nosaltres un significat que ompli les nostres vides. El viatge, no és una regla matemàtica en la qual dues i dues fan quatre, sinó que com en la vida mateixa pot ser que aquest quatre es vegi transformat en cinc o en setanta-set. Mai no se sap, i això és el que a un destí el fa especialment deliciós, la seva pròpia imprevisibilitat.

En un viatge no ha de ser, el més car i opulent, un motiu especial de realització personal, ans al contrari, en la simplicitat i l'economia trobem una eina definitiva per trobar-nos a nosaltres mateixos. No és el mateix contemplar la solitud d'un desert o passejar atalaiant el cràter d'un volcà, que sofrir l'aïllament que comporta un hotel de cinc estrelles. La vida en aquest món és hipòcrita i acusadament insatisfactòria tal com retrata magistralment Sofia Còppola en una reeixida pel·lícula que aborda els problemes de la comunicació humana. He parlat abans d'un “significant” i d'un “significat” i si per un viatger el primer concepte ha de ser un estàndard de no tenir metes, ni previsions i que surti el que el futur ofereixi, en quant al segon sí que hauríem de posseir com mínim una certa intencionalitat.

Entenc el “significat” com una revisió de les nostres pròpies vides i que apliquem sistemàticament quan ens posem en ruta. Al meu entendre només

adquireix algun sentit quan manifestem una inclinació a mostrar-nos oberts a la població local. Ells ens poden ensenyar coses que desconeixem o que potser romanien latents o submergides, aparentment sepultades per multitud de records o experiències.

El que ha de quedar clar és que en tots els casos, quan establim “vies de comunicació” amb membres d'altres cultures, el resultat d'aquesta interacció contribuirà a ampliar la nostra visió del món. Però aquesta “ampliació” d'horitzons comporta necessàriament una “revisió” dels nostres patrons culturals, de manera que puguem considerar amb “esperit crític” la manifesta incapacitat que té una sola cultura per aconseguir una única, indissoluble, perfecta, perspectiva de l'univers. En la mesura

que recorrem camins, que parlem amb vilatans, que participem de les seves festes o experimentem el sabor dels seus aliments, ens allunyem d'idees tipus “som els millors” o de “aquella pobra gent”, ens despullem de tot per manifestar que nosaltres igual que ells som una infinitesimal part del cosmos. I és llavors quan entenem que la religió o la llengua són

només capes superficials que sovint ens divideixen i ens allunyen de l'autèntica essència. Potser sigui en la qüestió dels aliments quan més es manifesta la nostra capacitat d'adaptació a un medi determinat. No obstant això, estic convençut que si no proves el menjar d'un país determinat se'ns escaparà gran part dels seus fonaments. Les olors, els sabors, les espècies, són un vehicle fonamental per poder captar “el ritme” d'un país. Perquè s'entengui posaré un exemple: Un dels menjars més exquisits de Vietnam és degustar la carn de gos, que està considerat com un autèntic menjar de déus. Cal matisar que no es tracta de qualsevol gos, sinó d'una raça especial que és acuradament alimentada en vida per aquest fi. La carn se serveix en plats d'herbes aromàtiques que ajudaran a combatre el fort sabor, estranya barreja entre pollastre i cabrit, tot s'ha de regar abundantment amb un fort aiguardent local. Evidentment aquestes barreges de sabors ens indiquen contrastos, explica la importància de certes actituds que en la seva unió es complementen. Els forts sabors expliquen la importància de deixar certes petjades tant en l'estómac com en la pròpia vida. Les herbes aromàtiques ens introduïrien en una necessària “dolçor” d'esperit que serviria per contrarestar tanta fortalesa, tanta cremor o empremta en el cos o les accions mundanes.

L'aiguardent casolà faria al·lusió als moments festius en els quals el grup participa de la felicitat col·lectiva, en certa manera contribueix a la reafirmació de l'ésser humà amb el seu entorn. Però, parlant d'entorn, resulta paradoxal comprovar com aquestes celebracions es desenvolupen en senzills restaurants on abunden les parets esquerdades, en les quals predominen les "absències" en detriment de qualsevol "presència". Pot ser que la manca de qualsevol tipus d'ornament serveixi per centrar-nos en el menjar, o dempeus perquè s'iniciï alguna que altra " conversa de saló ". No obstant això, el semblant rialler dels homes, el seu vestuari senzill, l'asseure's i fer constants escarafalls sense manifestar cap tipus de complexos que al·ludeixin a etiquetes socials, descriuen una societat que fa de la taula una

"comunió" i de la vida un etern "ball" amb el destí. Sovint observo en els aeroports a molts passatgers arrossegant un pesat equipatge, fent l'efecte que porten llastimosament arrossegant la seva pròpia casa ambulat. En aquesta difícil conjunció, poc o res es pot esperar d'un viatge en el qual, a ben segur, s'ha posat la major de les expectatives. De fet, el passatger que opta per portar "la casa a sobre" demostra una actitud "tancada" cap al futur que desconeix.

La por és la constant que posa constants traves, incapacitant la nostra capacitat de moviment. Qui porta excés d'equipatge porta en la seva ment un gegantí armari sobrecarregat de records o obsessions que necessiten urgentment ser ventilades. Tot el que limiti la nostra capacitat de moviment, el que ens impedeixi fluir i deixar-se portar per noves experiències o sensacions hauria de ser aparcat en els límits del "passat". De fet, quan viatgem hauríem de sentir-nos com a "esperits nous" àvids d'experiències davant del desconegut. Per poder aconseguir-ho, hauríem de viatjar tan sols amb el que es considera indispensable i per tant eliminar el banal, el superflu i el que ens lliga. Això inclou roba còmoda (apropiada per al país a visitar), calçat esportiu o mocassins, productes indispensables de neteja personal i escasses medicines (és ben sabut que les medicines locals seran més efectives que les mundialment conegudes), una guia de viatge (el mes completa possible, encara que no

necessàriament ha d'estar actualitzada), un llibre de lectura (per escasses estones d'oci), algun bolígraf i fotos grandària carnet.

En el cas del mòbil, crec que és un aparell que produeix "addicció" i per tant caldria saber-lo controlar. En el meu cas, tinc clar que pot ser una eina útil si la saps utilitzar. Hauria de quedar com una "reserva", en la qual s'hauria de recórrer en cas de necessitat contrastada. D'altra banda, sento una espacial aversió per un enginy que a tenor de l'experiència lliga les persones amb el seu passat, sent utilitzat com a exclusiu instrument de "control". Evidentment, els viatgers som sovint blancs de les crítiques dels "subjectes passius" havent d'escoltar observacions del tipus "quina manera més absurda de llençar els diners". Queda clar, que per realitzar un viatge has de pagar-lo econòmicament: vols

cars, alts costos en els visats d'entrada en un país i hotels a preu elevat.

Encara que també en aquest punt cal demostrar una certa flexibilitat i saber-te moure durant l'estada en un país segons criteris en què prevalgui l'economia. Una bona guia que t'ajudi a triar allotjaments senzills i bonics, a

decidir sobre el tipus de transport que resulti més econòmic, etc. També pel que fa a restaurants s'ha de procurar visitar exclusivament els freqüentats per la població autòctona, evitant tot el que estigui muntat per a ús i gaudi dels turistes.

Encara que és irremeiable que per anar a un país exòtic és necessari gastar una considerable suma, les vivències, el contacte amb altres cultures, la "obertura de ment", establir "ponts de diàleg", el procés d'una "etapa de transformació personal" fa que el que al principi sembla "car" el seu resultat sigui "barat".

No hi ha diners al món que puguin pagar el que s'aprèn a través dels continus ensenyaments que et dona un viatge. I puc dir que igual que en la vida diària, és en la capacitat de superació de les dificultats quan adquireixen el seu valor més alt. És en el desenvolupament de "l'acceptació", quan observem que el nostre "jo" es dissol en el de "els altres", el precís moment en què observem que les nostres vides (petites, diminutes, insignificants) adquireixen un genuí sentit.

Connecta't al català!

Full informatiu del Servei Comarcal de Català del Segrià/2

Vocabulari de Nadal

Les festes

·Els *Nadals* només tenen sentit, en català, quan parlem, per exemple, dels *Nadals de la nostra infantesa*, és a dir, quan parlem de diverses festes de Nadal, i, pel motiu que sigui, les agrupem en un plural, perquè són diverses. Així per exemple, podem dir *Recordo els Nadals que vam passar a casa dels padrins*. Però quan parlem de l'època de l'any en què fem aquestes celebracions familiars hem de fer servir la paraula **Nadal**, en singular: *Aquest Nadal ens trobem a casa dels oncles* (i no pas *Aquests *Nadals ens trobem a casa dels oncles*).

·Amb el canvi d'any fem les festes de **Cap d'Any**, i no de **Fi d'Any*. Els catalans tenim més "caps" que "fi(nals)": *cap de setmana, cap d'any...* així doncs, podem demanar als amics *Ep, nois, què feu aquest Cap d'Any?*

·Hi ha dues nits que destaquen, en aquest període de temps: la **nit de Nadal** i la **nit de Cap d'Any**; res de **Nitbona* ni **Nitvella*, que això és un barbarisme. Així, *la nit de Nadal anem tots a la missa del gall* i *la nit de Cap d'Any sortim a sopar i a ballar amb els amics*.

Els guarniments

És costum, també, guarnir les cases i intercanviar o rebre regals. Què fem servir per guarnir la casa? **Garlandes** (i no **guirnaldes*) nadalenques i també **cintes de Nadal** o **serrellet de Nadal**, en lloc d'**espumilló*. Pel que fa a les plantes que ens decoren, tenim el **grèvol** en comptes d'**acebo* i les **flors de Nadal** o **ponsèties**, i no les **flors de Pasqua*, que donen a les nostres cases un aire ben especial.

També tenim el **vesc** o **ram de la sort**. Segons la tradició, un ram de vesc per Nadal porta sort durant tot l'any següent.

Per altra banda, solem habilitar un bufet o una taula per posar-hi el **pessebre** o el **naixement**, que no el **Belèn*.

Les menges

A les empreses, sobretot abans, ens feien arribar la **panera de Nadal** o bé **propina nadalenca** o **estrenes** (i no **cistell de Nadal* ni **aguinaldo*). Convindria que deixéssim de banda els **barquillos* i preferíssim les **neules**, més catalanes. El mateix podem fer amb el **rosco* o **roscó de Reis*: millor si el substituïm per un **tortell de Reis**. Entre els torrons que solem menjar hi ha els **torrons de rovell d'ou** o de **crema cremada**, que no de **yema* o de **gema*.

La màgia

- **Fer cagar el tió.**
- **Els Reis (o Reixos, a la nostra zona).**

Celebrem la **nit de Reis**, sobretot si hi ha canalla a casa; a la tarda, però, anem a la **cavalcada** dels Reis, que no a la **cabalcada*, **cabalcata*, **cabalgada*, **cabalgata*, **cavalcata*, **cavalgada*, o **cavalgata*, per veure-hi els tres reis: el rei blanc (**Melcior**, no **Melchor*), el rei ros (**Gaspar**) i el rei negre (**Baltasar**).

Felicitarions

Algunes felicitacions habituals: **Bones festes / Bon Nadal / Bon any / Bon Nadal i feliç any nou**. Per a tots, i de tot cor.

En altres llengües:

- alemany: **Frohe Weihnachten und ein gutes neues Jahr**
- anglès: **Merry Christmas and a happy new year**
- aranès: **Bon Nadau e erós an nau**
- basc: **Zorionak eta urte berri on**
- castellà: **Feliz Navidad y próspero año nuevo**
- francès: **Joyeux Noël et bonne année**
- gallec: **Bo Nadal e próspero aninovo**
- italià: **Buon Natale e felice anno nuovo**
- portuguès: **Boas Festas e um feliz ano novo**

Servei Comarcal de Català del Segrià-Centre de Normalització Lingüística de Lleida
segria@cpnl.cat www.cpnl.cat C. del Canyeret,
12 25007 LleidaTel. 973 05 48 00

EL RELLOTGE DEL MEU CAMPANAR

(DEDICAT ALS CAMPANARS EMMUDITS D'ALGUNS POBLES DE LES GARRIGUES)

M. Assumpció Cornadó Lladó

Després de tants companys de viatge,
de tantes estones compartides,
d'insomnis i disbauxes,
de serenors i silencis
tots ells amorosits pel seu dringar suau,
el rellotge del nostre campanar
ja no toca les hores d'un poble
que comparteix espais,
històries, vivències i afanys
i també el temps de néixer i morir.
Temps per celebrar i per plorar,
inexorable retruny de campanes
que menen cap a l'inici, cap al final,
vers el batec del dia a dia.
Com molesta el pas del temps
a aquell que no sap on va!
al desarrelat que no entén el sentir d'un poble
i que sempre té la sensació que li falta temps.
Temps per a què? Per anar a on?
No és pas veritat que vivim accelerats
més aviat vivim desorientats,
per això ens molesta la cadència perenne
de les campanades d'un rellotge.
Tot allò que ens recorda que el temps passa,
i que no estem sols, doncs al nostre voltant
hi tenim companys de viatge.
El nostre viatge el fem sols i a enlloc.
Per això diem que el batec d'una campana no ens deixa dormir.
I fins i tot de dia, ens molesta el so del temps.
El rellotge és mut, consumim el temps
perquè no sabem què fer-ne.
Vaguem i que ningú s'atreveixi a recordar-nos,
ni que sigui des de dalt d'un campanar,
que el temps se'ns escola.
Volem ser ben lliures,
lliures per continuar vagant sense sentit,
sense rellotge...i sense tenir en compte
que un campanar emmudit
és un campanar castrat;
un campanar que silenciosament
allibera els crits d'un rellotge aturat.

UN EXTRATERRESTRE ENS VISITA. L'HYDRA (CONTE. PART 1)

Juan Antonio Lucena Centella

El planeta extra-solar Alfa Centauri Bb orbitava l'estrella Alfa Centauri B que, junt a dues estrelles més formaven el sistema Alfa Centauri. És el planeta extra-solar més a prop de la Terra, a uns 4,37 anys llum. En Alfa Centauri Bb vivien 20.000 milions de centaurs* i ocupaven tot el planeta d'una manera homogènia, ho compartien amb 40.000 milions d'animals. El seu aspecte era el d'una bèstia de 7 caps i vivien una mitjana de 850 anys. Els anys en Alfa Centauri Bb duraven 150 dies terraquís i la temperatura mitja era de 50 graus. Els habitants d'Alfa Centauri Bb eren molt avançats en qualsevol camp del coneixement. Feien viatges interestel·lars i tenien controlats unes 500 civilitzacions, incloent-hi la Terra, d'uns altres sistemes estel·lars. Ningú els superava en intel·ligència i benestar. Eren hermafrodites i s'alimentaven exclusivament de plantes. El centaurs parlaven 1.500 llengües, que eren les diferents llengües que es parlaven a Alfa Centauri Bb. Una Assemblea de 500 membres dirigia el planeta. Cada 20 anys, els membres de l'Assemblea eren substituïts per uns altres de manera rotatòria. Tenien tots una intel·ligència molt semblant que s'estimava 100 vegades més que la dels terraquís. Els serveis de defensa del planeta Alfa Centauri Bb s'havien assabentat dels treballs del científic Stephen Hawking i havien convocat a l'Assemblea Global per tractar el tema. El científic estava estudiant la manera d'arribar al planeta Alfa Centauri Bb i tenia la intenció d'anunciar-ho al 2016. Aquell dia, es disposaven a debatre la iniciativa que des de la Terra s'havia endegat per arribar al seu planeta:

– *Centaurs de l'Assemblea* –va començar el cap dels Serveis de Defensa–, *si recordeu fa exactament 67 anys, van tenir contacte amb una civilització del nostre sistema veí Lupus i l'experiència no va ser positiva, recordeu que vam haver d'utilitzar les nostres armes més potents per destruir-los i evitar que ens envaïssin. Ara, del planeta Terra del Sistema Solar, estan treballant per venir al nostre planeta i realment no sabem quines seran les seues últimes intencions.*

– *Proposo anticipar-nos i enviar a la Terra un centaure per recollir tota la informació que necessitem i per establir contacte amb ells* – va proposar el centaure president.

– *Abans de tractar la proposta del centaure president*

–*va continuar el centaure secretari–* *tenim molta informació de la Terra i dels seus habitants a disposició de tots el membres de l'Assemblea.*
– *Com a cap del Servei de Defensa, coneixia la proposta de centaure president, i he de dir que amb el meu equip hem estudiat la millor manera que un centaure, tenim un aspecte molt diferent al terraquís, pugui passar desapercbut entre ells.* Havien detectat que en una part del planeta Terra, anomenada Catalunya, feien unes festes amb bèsties fetes de diferents materials poc pesants i de moltes classes diferents, i que ells, entre aquestes, podrien passar d'incògnit.

Van decidir que en la celebració del 7è Festival d'Enceses d'Artesa de Lleida introduirien, en la Terra, un centauri dintre d'una bola de foc formada després de la destrucció d'un meteorit. Ho van planejar tot perquè el Griu**, s'engolís la bola de foc que portaria amagat un centauri. El 4 de juliol de 2015 va ser molt especial pel poble d'Artesa de Lleida, gairebé tot el poble va presenciar durant el festival com el Griu s'empassava una bola de foc que queia del cel. Dies més tard de la celebració del festival van retirar el Griu i el van exposar en una sala de l'Ajuntament, especialment habilitada, perquè fos venerat per tots els habitants de la vila. La bola de foc que s'havia empassat el Griu va constituir una amenaça per la supervivència del vilatans i el Griu els havia salvat.

– *Ohhhhh! Què és això?* –aquell dimecres 8 de juliol la primera en arribar a l'Ajuntament va ser la Secretària– *Una bèstia de 7 caps al costat del Griu, qui l'ha deixada aquí?*

La notícia ràpidament es va escampar pel poble. Havia aparegut, al costat del Griu, una bèstia de 7 caps, ningú no sabia d'on havia sortit. El cap de colla del Griu va enviar una foto, de la nova bèstia, a l'Agrupació de Bestiari de Catalunya i cap grup va reconèixer la bèstia com a seua. Finalment la nova bèstia es va quedar en propietat de l'Ajuntament d'Artesa de Lleida i a partir d'ara acompanyaria el Griu en les seues actuacions i seria la bèstia dels diables més petits: els diablons. Solament faltava decidir quin nom li posarien.

– *En la mitologia grega una bèstia de molts caps és una Hydra* –va ser l'opinió del president del Bestiari de Catalunya.

– *Doncs, li posarem Hydra!* –va respondre el cap de la colla del Griu d'Artesa de Lleida. S'havien reunit a l'Ajuntament d'Artesa de Lleida diferents persones relacionades amb el món del bestiari i finalment van decidir que aquella bèstia, que havia aparegut per art de màgia, es diria Hydra. Que poc es podien imaginar, que aquella bestia de 7 caps havia arribat per estudiar el comportament dels habitants de la Terra i recollir totes les dades possibles per informar el seu planeta Alfa Centauri Bb.

Eren les 10 de la nit del 12 de setembre i el Griu i l'Hydra d'Artesa de Lleida havien acabat l'actuació en el Correllengua de Montoliu de Lleida. Els diables i diablons, junts al cap de colla, es preparaven per participar en el sopar popular. Els diablons, una mica mandrosos, es van quedar enrere, quan van sentir una veu:

– *Hola diablons, no us espanteu!* –la veu sortia de l'Hydra. I els diablons feien els ulls com a plats i es van quedar tots esmaperduts.

L'Hydra havia decidit que era el moment de comunicar-se amb els terraquis, donat que utilitzant els seus poders, una mena de telepatia molt avançada, havia captat els programes de les televisions dels veïns i havia pogut processar i aprendre el català, l'espanyol i l'anglès, a part d'adquirir una quantitat d'informació inimaginable.

Després de sentir parlar l'Hydra tots els diablons es van quedar petrificats menys el Pau que va sortir com un esperitat a buscar al seu oncle que era el cap de colla del Griu.

– *Ei, que esteu sonats? Em diu el Pau que l'Hydra ha parlat* –el cap de colla va interrogar els diablons.

– *Sí, és veritat, he parlat i ara no us espanteu i escolteu-me bé. Vinc d'Alfa Centauri Bb*–

l'Hydra va utilitzar el nom que feien anar a la Terra per anomenar el seu planeta.

– *Alfa què?* –el cap de colla, encaixà la nova situació incrèdul.

Amb els diablons bocabadats, l'Hydra va explicar al cap de colla la missió que li havien encomanat del seu planeta i que ara tocava reunir-se amb els tres mandararis més poderosos del planeta Terra i amb el científic Stephen Hawking. Immediatament es va produir una comunicació en cadena i tots els receptors de la notícia, en primer moment, van mostrar un cert escepticisme. El cap de colla ho comunicà als mossos, aquests, al president de la Generalitat, després van vindre el president de l'Estat Espanyol i per últim la comunitat internacional: els presidents Obama, Putin, Xi Jinping i el científic Stephen Hawking.

Comprovada la veracitat de la notícia i la negativa de l'Hydra a acceptar la trobada en un altre lloc, el poble d'Artesa de Lleida va ser encerclat pels militars, solament podien entrar els vilatans. Els pobles del votant van haver de buscar alternatives per accedir a les seues poblacions. La premsa internacional es va tornar boja. Era la notícia més important de la història, un habitant del planeta extra-solar Alfa Centauri Bb havia aparegut en un petit poble de Catalunya.

Notes

* Habitant d'Alfa Centauri Bb

** El Griu és una bèstia que forma part de l'Agrupació de Bestiari de Catalunya. Està construït en fibra de vidre i té un cos híbrid d'àliga i lleó.

RECEPTES PER NADAL

Unes lectores de La Femosa ens han fet arribar dues receptes per Nadal per aquelles persones que potser no tenen clar quin plat han de fer.

PASTIS DE PEIX

Ingredients

Per a 8 persones:

Una cua de rap mitjana
Dos filets de gall o llenguado
Un lluç de 1 kg o més
10 gambes grosses
3 ous
1 gotet de vi blanc
2 cebes i 1 porro
1 cullerada de tomata concentrada
Pebre roig dolç, pebre negre i llorer
Fumet de peix
3 patates mitjanes
Un motlle de plumcake gran
Salsa rosa

Preparació

Escalfarem el forn a 200 °C. En una plata per anar al forn hi posarem tot el peix, el vi blanc i rajolí d'oli i llorer, les gambes les reservem, es tapa amb paper d'alumini de manera que quedi ben tancat i s'enforna durant 15 minuts. Passat el temps tanquem el forn i ho deixarem tot a dins sense obrir-lo.

En una paella hi posarem una mica d'oli i farem el sofregit amb la ceba i el porro, a poc a poc fins que ens quedi transparent, hi afegirem els pebres, una mica de sal, la tomata concentrada i apagarem el foc i ho apartem.

En una olla posarem el fumet de peix i quan bulli hi tirarem les gambes i després de 2 min de bullir les traurem i hi posarem les patates fins que estiguin a punt per aixafar-les.

Agafarem una plata fonda i gran on aixafarem les patates, afegirem tot el peix que teníem al forn ben esmicolat i net d'espines. Afegim les gambes netes i pelades a trossets, els tres ous batuts i el sofregit de la paella. Reservarem el fumet.

Farem una beixamel amb una mica de mantega i una cullerada de Maicena, la courem una mica i afegirem els suc que ha quedat de la plata de peix que hem enfornat. Quan s'espesseixi ho posarem amb tota la barreja de peix i ho ajustarem de sal al gust.

Sucarem amb mantega el motlle de plumcake i

espolsat amb pa ratllat, hi posarem tots els ingredients i ho enfornem a 180 °C uns 40 min. Es recomana fer ho la vespra per tal de facilitar el desemmotllament.

El guarnirem amb salsa rosa i el decorarem al gust de cadascú.

RELLOM DE PORC

Ingredients

Per a 6 persones:

2 lloms tirant a gran
1 llimona
1 cullerada de mel
Herbes: farigola, llorer, espígol
3 cebes grans
1 cabeça d'all
1 copa de conyac
Oli d'oliva
10 ametlles torrades
10 olives farcides

Preparació

Unes hores abans o el dia anterior s'adoben els lloms salpebrant-los, assaonant-los amb el suc de la llimona, la mel, l'oli, les herbes, i ho deixarem en una plata per anar al forn a la nevera. Escalfem el forn a 180 °C i després de deixar temperar la plata ja la podem enfornar perquè es dauri donant voltes, quan estigui enrossida hi posarem la ceva tallada a trossos i la cabeça d'all tallada per la meitat. Quan la ceva estigui rossa hi tirarem el conyac i ho taparem.

En un morter o amb el minipímer moldrem les ametlles i les olives amb una mica de brou o aigua i ho afegirem a la plata del forn una estoneta esperant que agafi consistència i donant-li voltes a la carn i ja estarà llest.

Traurem els talls, i la resta ho passem pel xinès recuperant tot el suc. Tallem el rellom en tallets de 2 dits, els col·loquem en una safata i els reguem amb els suc anterior.

Ho podem acompanyar amb uns bolets variats que ja tindrem fregits. Ho ajuntem tot i ho enfornem un moment abans de servir per tal d'agermanar els gustos.

Esperem que gaudiu de les receptes de les nostres lectores, a les quals els agraïm haver-nos-les fet arribar.

CRÒNIQUES DEL CF ARTESA DE LLEIDA

Oriol Liarte Torrelles

CF ARTESA 5 - AF LES 0 (08-10-2017)

Treballada i contundent victòria dels locals davant d'un fràgil Les. Els jugadors de l'Artesa van sortir endollats des del primer minut, tenint en compte la importància de sumar els 3 punts. Van proposar un joc ràpid i directe, amb passades a l'espai, aprofitant l'agilitat dels davanters i extrems. Ben aviat va arribar el primer gol de Guillem Palou que va rematar una pilota morta dins l'àrea rival, després d'un córner. Els visitants van veure com les seves intencions de crear perill eren frenades per la defensa i el porter blanc-i-blaus. Després, va arribar el segon gol de l'Artesa, novament per mitjà de Guillem Palou, que aprofità una passada a l'espai per definir per sobre del porter. En una jugada calcada a la del segon gol, aquest cop per la banda dreta de l'atac de l'Artesa, Guillem Palou va aconseguir el *hat-trick*, definint altre cop per sobre del porter rival. L'Artesa no es conformava amb el resultat, i seguia generant ocasions de gol. A les acaballes de la primera part, va arribar el 4-0, obra de Kevin Vasquez, que col·loca la pilota a l'esquadra dreta de la porteria del Les. A la segona part, l'Artesa es va relaxar i el Les ho va aprofitar per generar alguna ocasió de gol, reprimida per una sòlida defensa i un porter ben col·locat. El partit es va trencar per moments i l'Artesa sortia a la contra per generar perill. En una jugada fabulosa, l'Artesa va combinar per acabar centrant la pilota a Guillem Palou, que definia sol davant el porter, per aconseguir el seu particular pòquer de gols. Malgrat que els blanc-i-blaus van disposar de més ocasions, el marcador ja no es va moure.

Alineacions

CF Artesa de Lleida: C. Costa, O. Liarte (O. Mor), Ò. Marquez, I. Borrell, J. Liarte, E. Liarte, M. Rodríguez, M. Porqueras (E. Pijuan), D. Carrera, G. Palou i K. Vásquez.

AF Les: M. Simois, J. Peredo, H. Moreno, X. Lanza, C. Salazar, R. Annett, J. Pellicer, S. El

Rematada a porta del Les dels jugadors de l'Artesa.

CE BENAVENT 3- CF ARTESA DE LLEIDA 3 (15-10-2017)

Partit molt intens que va acabar amb un resultat just, un empat. En la primera part, els De l'Artesa van sortir adormits i tàcticament desordenats. Aquest fet el van aprofitar els locals per posar-se davant al marcador. L'1-0 ve d'una pilota penjada que disputa el porter visitant amb el davanter del Benavent, que aquest últim s'emportà per col·locar-la al fons de la xarxa. Seguidament, en una pilota en profunditat, i en un malentès entre la defensa i el porter de l'Artesa, el Benavent aconseguí marcar el segon gol, definint per damunt del porter. A les acaballes de la primera part, l'Artesa disposà de l'única ocasió d'aquesta, en un xut que la defensa local va treure sota pals. A la segona part, els de l'Artesa van despertar i van sortir pel partit. Ben aviat va arribar el primer gol de la remuntada, en una errada del porter local, que Guillem Palou aprofità per marcar el 2-1. L'Artesa portava el ritme del partit i el Benavent no arribava a generar ocasions de gol. Fruit d'aquest domini va arribar l'empat, obra de Carles Camí, que gràcies a una paret quedava sol davant el porter, per batre'l creuant la pilota. En els instants finals, quan tot apuntava a l'empat, el Benavent va marcar el 3-2 en una errada defensiva de l'Artesa, deixant la pilota morta dins l'àrea, perquè el davanter definís a plaer. Quan semblava que el Benavent ja tenia els 3 punts al sac, va arribar la sorpresa en l'última jugada del partit. Marc Rodríguez penjà una falta amb rosca, que pentina un jugador del Benavent i l'envià al fons de la xarxa, marcant el 3-3 definitiu.

Cal destacar la gran actuació d'Oriol Mor, que, a falta dels dos porters de l'equip, va agafar els guants i va decidir ocupar el seu lloc, ajudant a l'equip a treure el partit endavant.

Alineacions

CE Benavent: D. Diez, J. Subire, J. Mas, N. Arrob, O. Texine, I. Oliveira, A. Pérez, P. Faye, M. Yuste, S. Marcahnte i S. Ortiz.

CF Artesa de Lleida: O. Mor, O. Liarte, S. Puertas, I. Borrell, E. Liarte (F. Castro), J. Liarte, M. Rodríguez, D. Carrera (C. Camí), E. Pijuan, G. Palou i K. Vásquez.

CF ARTESA DE LLEIDA 1 – CF PARDINYES 3 (22-10-2017)

a menys. En començar el partit, l'Artesa va portar la iniciativa del joc, amb un joc intens i ràpid. Amb una forta pressió, els locals aconseguien robar la pilota en camp rival, avantatge que aprofitaven per crear nombroses ocasions de gol. Tanmateix, l'Artesa va perdonar. Per la banda dels visitants, van aprofitar una pèrdua de la mitja dels locals, per llançar una ràpida contra i marcar el 0-1. Els blanc-i-blaus no es van rendir, però novament el Pardinyes enviava la pilota al fons de la xarxa, a través d'una passada de la mort que el davanter visitant defineix a plaer. A la segona part, l'Artesa va sortir a per totes, però sense les idees clares per passar entre els jugadors del Pardinyes, que va dedicar-se a defensar el marcador favorable. En una jugada de córner, els visitants marcaven el 0-3 a través d'un cop de cap. Resultat injust pels locals, que a la primera part havien tingut ocasions per marcar, mentre veien un Pardinyes que aprofitava les poques ocasions que disposava. A les acaballes del matx, David Carrera va maquillar el resultat marcant el 1-3 definitiu, en rematar una pilota refusada pel porter rival.

Alineacions

CF Artesa de Lleida: S. Costa, O. Liarte (J. Liarte), S. Puertas, Ò. Márquez, I. Borrell, E. Liarte, M. Rodríguez, M. Iglésias (D. Carrera), F. Castro (A. Rios), G. Palou i K. Vasquez (C. Camí).

CF Pardinyes: F. Capdevila, A. Aparicio, G. Gort, J. Torres, A. Rodríguez, S. Sisawo, D. Tejedor, J.C. Romero, J.A. Casals, S. Agelet i A. Tarpey.

SUDANELL CF 0 – CF ARTESA DE LLEIDA 1 (29-10-2017)

Treballada primera victòria a domicili dels blanc-i-blaus. El partit va començar amb un Artesa que cedia la possessió al rival, a canvi d'augmentar la solidesa defensiva. El Sudanell tocava la pilota, però no podia passar entre les línies de l'Artesa. Els locals van decidir tirar passades en diagonal per sorprendre als visitants. Tanmateix, la defensa ben col·locada dels visitants frustrava qualsevol ocasió de perill. Si la defensa fallava, darrera hi havia el porter de l'Artesa, que evitava el gol dels

visitants en nombroses ocasions. Aquesta va ser la tònica de tot el partit, amb els visitants sortint a la contra, ja sigui robant pilota en zones properes a l'àrea rival, o bé mitjançant recuperacions de pilota. A la segona part, en una bona jugada de Sergi Puertas, va donar una passada a l'espai per Kiko, que va ser objecte de falta dins l'àrea rival, que provocà un penal a favor de l'Artesa. Marc Iglésias va ser l'encarregat de transformar la pena màxima, amb un xut col·locat. A partir d'aquí, el Sudanell es va bolcar a l'atac, a la desesperada. L'Artesa va tenir problemes i va atorgar algunes ocasions en què els locals haurien pogut empatar el matx.

Alineacions

Sudanell CF: R. Chimeno, I. Cerdà, H. Lainez, A. Minobes, P. Estopà, D. Gil, R. Calvo, S. Hernández, S. Rabhi, S. Ortega i Ll. Font.

CF Artesa de Lleida: S. Costa, O. Liarte, S. Puertas, Ò. Márquez, I. Borrell, E. Liarte, M. Rodríguez (M. Porqueras), M. Iglésias, D. Carrera (O. Mor), F. Castro (A. Rios) i K. Vasquez (E. Pijuan).

CF ARTESA 0 – CF LA GRANJA D'ESCARP 0 (05-11-2017)

Resultat just en un partit marcat per un fort vent, on el marcador no es va moure. A la primera part, La Granja va sortir a l'atac mitjançant un joc directe, amb pilotades aèries a l'espai. L'Artesa es defensava i impedia les arribades dels visitants, malgrat que aquests van disposar d'alguna ocasió clara de gol. Per la seva banda, els locals van intentar alguna jugada aïllada per plantar-se a l'àrea rival, però els dubtes feien que la última passada no arribés a zona de finalització. A la segona part, els locals van sortir a pel partit, apostant per una formació més ofensiva. Això va comportar més arribades de la Granja, que van veure com l'àrbitre els assenyalava una pena màxima. No obstant això, el porter de l'Artesa Sergi N'bawa va impedir que es pogués el marcador, en una aturada magistral. Els blanc-i-blaus es van animar i van disposar de les ocasions més clares del partit. En una d'aquestes, la defensa de la Granja treu la pilota sota pals, quan el porter ja estava batut. Finalment, el partit va acabar amb el repartiment de punts entre els dos equips.

Alineacions

CF Artesa de Lleida: S. Costa, O. Liarte (E. Liarte), S. Puertas, Ò. Márquez, I. Borrell, J. Liarte, M. Iglésias, D. Carrera (E. Pijuan), F. Castro (O. Mor), G. Palou i K. Vasquez (A. Rios).

CF La Granja d'Escarp: J. Prieto, O. Maamouri,

G. Agustí, A. Castelló, D. Morell, A. Obiol, Ò. Tejedor, I. Bucinschi, I. Pérez, P. Soler i P. Capsi.

CF VILANOVA DE LA BARCA 2 – CF ARTESA DE LLEIDA 2 (12-11-2017)

Empat just en un partit on hauria poder passat qualsevol cosa. A l'inici de la primera part, igualtat en els dos equips, amb moltes pèrdues de pilota i imprecisions. Els dos equips aprofitaven aquestes pèrdues per sortir a la contra, tot i que cap dels dos va obtenir el premi del gol. L'Artesa va disposar de varies ocasions clares per encetar el marcador, a través de la pilota parada. Es va arribar a la mitja part amb un empat a 0. A la segona, els dos equips van arriscar més per endur-se el partit. D'aquesta manera, el Vilanova s'avançava al marcador, amb una passada interior al davanter, que defineix un 1 contra 1 amb el porter visitant. L'Artesa empatava el matx amb un xut de falta imparable per part de

Kevin Vasquez, que col·locà la pilota a l'escaire de la porteria local. Tanmateix, el Vilanova es tornava a avançar al marcador, dirigint una contra que finalitzà amb una passada de la mort pel davanter, que va definir a plaer. Quedava poc temps, però els visitants no es van rendir. A través de la pilota parada va arribar el segon gol de l'Artesa, en un fora de banda penjada que, després de quedar la pilota morta a l'àrea, David Carrera aprofita per col·locar-la dins la xarxa.

Alineacions

CF Vilanova de la Barca: P. Carreras, S. Grau, C. Villalonga, M. Encinas, J.J. De Castro, À. Romero, P. Sáez, A. Nieto, J. Santaularia, A. Riudeubas i J. Expósito.

CF Artesa de Lleida: D. Requena, O. Liarte (D. Carrera), Ò. Márquez, I. Borrell, E. Liarte, M. Rodríguez (A. Rios), M. Iglésias, F. Castro (J. Liarte), C. Camí (E. Pijuan), G. Palou i K. Vasquez.

MOTS ENCREUATS

Miquel A. Navarro

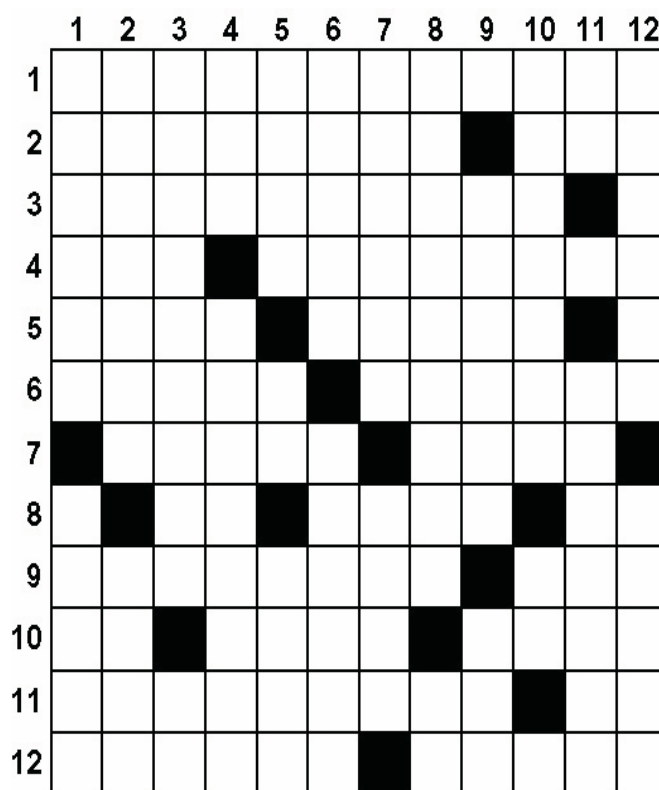
Solució pàgina 39

HORIZONTALS

1. Persona que torra cafè, ametlles etc. 2. Relativa a l'Oceà. Un salt des d'una embarcació. 3. Porró, antiga mesura per a líquids. La llatina. 4. Suau, tendre. Fer un peralt, donar alçada. 5. Miris com t'ho miris, en aquell lloc. Una corda vista al revés. Vocal. 6. Bosc a les terres fredes. Al revés, produir gra. 7. Preparat cap per avall. Somera. 8. Acaba infinitius. Consonants consecutives. Forc d'all. Segona i tercera de l'abecedari. 9. Ella pot elegir. Molta aigua o nom de dona. 10. Nota musical. Lletra grega. Nansa, mànec. 11. Al revés, que fa o ven cadires. Sense Nació. 12. En una paret o unes uncles. Dèspota capgirat.

VERTICALS

1. Girat, trabucat. Perera cap per amunt. 2. Proveït d'ocells. Repetit, pot ser sí potser no. 3. Adhesió a felip VI. Seguit de fraganti, en el moment. 4. Matrimoni no consumat. Encomanat a aconseguir quelcom. 5. Al revés, polític lleidatà que anava en bicicleta. Veu molt militar. Poble o herba metzinosa. 6. El Castro de Cuba, lleial. Passadís de les cases romanes. 7. Endurir el ferro. Donaré però al revés. 8. Granís, pedra petita. Fa més de dos mil anys. 9. Pronom apostrofat. Que té molta llana. Aquí. 10. Al revés, escaire, triangle. Miquel Navarro. Cent. 11. República Organitzada. La primera. Si es moria, s'acabava el contracte. 12. Caseta de gaita capgirada. De riu, de mar o

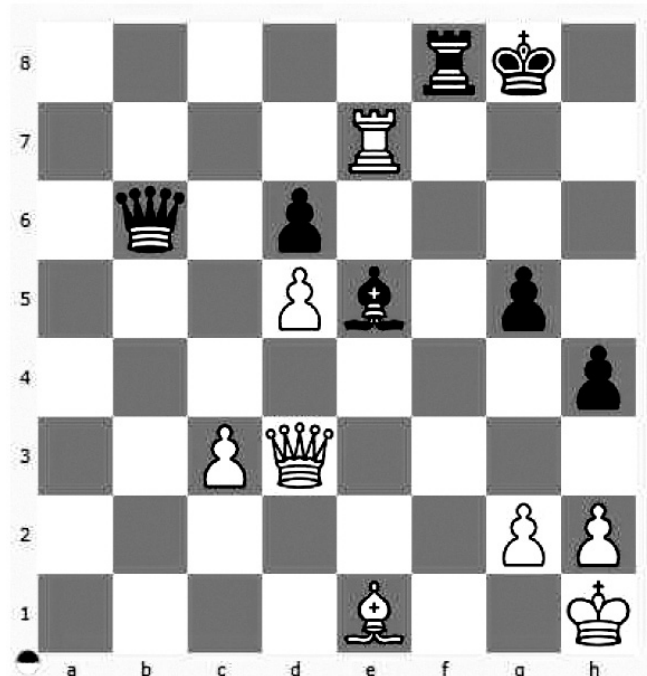
ENTRETENIMENTS

PROBLEMA D'ESCACS

Solucions a la pàgina 39

Albert Batiste

Juguen negres i en 2 moviments les blanques es veuen obligades a abandonar. (La jugada acaba en escac i mat en les pròximes jugades.)

SOPA DE LLETRES

M. A Navarro i Lluís Gil

SUDOKU

Busqueu els noms de 10 topònims del terme

T	I	A	T	E	R	I	D	A	C
U	R	O	L	L	O	F	T	N	A
E	T	O	J	I	E	E	N	S	T
L	E	S	F	M	N	F	I	R	E
L	M	E	O	A	T	R	A	E	N
T	I	S	L	I	C	D	O	M	A
O	A	P	I	N	A	O	X	O	C
M	A	I	G	L	R	T	R	L	E
L	S	L	A	T	N	U	P	O	S
C	A	S	T	E	L	L	O	C	A

	3							6
		1		5	6			9
		9	4	2		8	3	5
2		7		3		5	9	
	1				8	3		4
3		8					2	7
		4						3
8	2	6	5					
						9	8	

HO HEM LLEGIT A...

DEPORTES

La Mañana
LUNES 4 DE DICIEMBRE DE 2017

ATLETISMO

Solidaridad en Artesa de Lleida

La Cursa i Caminada Solidàries congregan a 600 participantes en una jornada de deporte y apoyo a La Marató de TV3

Artesa de Lleida
REDACCIÓ

Un total de 600 participantes se reunieron ayer en la Cursa i Caminada Solidàries d'Artesa de Lleida, cita puntuable para la Lliga Ponent Eurosomni que, como ya es habitual, se disputó en beneficio de La Marató de TV3, que este año está dedicada a las enfermedades infecciosas. La carrera tenía las plazas limitadas a 300 inscritos y las agotó todas, y hay que añadir los 300 participantes en de la caminata. Alexandre Tàsies y Montse Magallón fueron los ganadores.

La Pista Polideportiva fue el eje de una cita que comenzó a las 9.30 horas con la caminata y que siguió a las 10.00 con las carreras. En ambos casos se pudo elegir entre dos circuitos, de 5 y 10 kilómetros.

En la prueba larga, la categoría masculina tuvo como ganador todo un clásico de las citas de la Lliga Ponent como es Alexandre Tàsies (CE Linyola-Logiesport), que con un tiempo de 34.54 superó a Manel Gabernet (Xafatolls), segundo con 36.09, y el ex ciclista Josep Viladoms (CA Borges), tercero con 36.15. La sexta posición fue para otro exciclista de primer nivel como Sergi Escobar (Speed Republik).

FOTO: Iters / Las pruebas de la Lliga Ponent se compaginaron con una caminata para todos los públicos

En la competición femenina, triunfo de Montse Magallón (The Spartanners), por delante de Anna Martí (AA Els Tres Tossals), segunda con 45.55, y de Catherine Joy Waddilove (Logiesport), tercera con 46.32.

En cuanto a la distancia corta, Gerard Cabestany (Esports Truga) se impuso en hombres con un tiempo de 16:23, seguido del

actual campeón y líder de la Lliga Ponent Eurosomni, Sergi Nunes (Runners Balaguer), segundo con 17:16, y de Joan Coromina (Esports Truga), que cruzó la línea de meta tercero con un tiempo de 17:41.

En mujeres, Anna Bové (Esports Truga) dio continuidad a su gran racha de triunfos al imponerse con un tiempo de 20:10. Le acompañaron en el podio la líder

de la Lliga Ponente, Natàlia Bernat (Runners Balaguer), con 22.12, y Cecilia Coromina (Esports Truga), con 22:34.

Durante la jornada hubo avituallamientos sólidos y líquidos en varias zonas del recorrido, chocolatada al finalizar la caminata y almuerzo para todos los corredores, además del obsequio de una camiseta técnica a todos los participantes. También se ofreció un

servicio de guardarropa y duchas para todos los participantes.

Una vez se entregaron los premios de las diferentes carreras organizadas, el Ajuntament d'Artesa de Lleida y la escuela CEIP Els Til·lers organizaron delante de la pista polideportiva carreras infantiles, que en este caso eran gratuitas. Estas fueron desde la categoría de P-5 hasta la de alevín sobre recorridos adaptados.

LA FEMOSA US DESITJA UN BON NADAL I FELIÇ 2018

PROGRAMA DE LES FESTES DE NADAL I REIS

IL'Ajuntament informa que els actes i festes previstos per aquestes Festes de Nadal i Reis són els següents:

Dilluns 18 de desembre

Concert de Nadal.- Celebració del concert de Nadal a càrrec de l'Escola Municipal de Música d'Artesa de Lleida - *Dalcroze*. El concert tindrà a les 6 de la tarda a la Sala del Teatre Municipal.

Dissabte 23 de desembre

Torneig de Futbol Sala.- Celebració d'un torneig de futbol sala durant tot el dia. L'horari previst és de 10 del matí a la 1 del migdia, i de les 3 a les 5 de la tarda. Al pavelló poliesportiu.

A 2/4 de 6 de la tarda, entrega de premis a la sala del Teatre Municipal, i tot seguit actuació del grup local *aROCKplegats*.

Concert coral.- A les 7 de la tarda, a la sala del Teatre Municipal, concert de la Coral de Miralcamp, dirigida per Josep Rosinach, amb un repertori de música de pel·lícules de tots els temps.

Diumenge 24 de desembre

Caga Tió.- Tots els nens i nenes del poble fins a 10 anys, a la Sala del Teatre Municipal, podran fer cagar el Tió, a partir de les 5 de la tarda. Comptarà amb l'animació del Pallàs BIEL, la Yolanda i en Joan, i la col·laboració de LOS ARTESENCES.

Festa del Jovent.- A partir de la 1 de la matinada, Nit de Nadal amb la Festa del Jovent i l'actuació dels DJ's Verdés, Aleix Fontàs i Oskar, a la Sala del Teatre Municipal.

Dilluns 25 de desembre
Missa de Nadal.- Celebració, a les 12 del migdia, de la Missa de Nadal, a l'església parroquial d'Artesa de Lleida.

Cinema.- Projecció de la pel·lícula *Maudie el color de la vida*, drama apte per a major de 7 anys. A partir de les 7 de la tarda a la sala del Teatre Municipal.

Dimarts 26 de desembre

Ball.- Sessió de ball oberta a tothom, animada per en Josep Rebull. A les 7 de la tarda a la sala del

Teatre Municipal.

Dimecres 27 de desembre
Recollida Cartes dels Reis Mags.- A 2/4 d'8 de la tarda, arribada del Gran Camalenc, per recollir totes les cartes dels nens i nenes del poble. A la Sala del Teatre Municipal.

Dissabte 30 de desembre

Concert coral.- Gran sessió de corals amb les actuacions de la *Coral La Primavera Artesenca* i *Coral Veus.Kat* amb l'espectacle Christmas Gospel. A les 7 de la tarda a la sala del Teatre Municipal.

Diumenge 31 de desembre
Ball.- Gran ball de Fi d'Any amb el conjunt orquestral New York, a partir de 2/4 d'1 de la matinada a la sala del Teatre Municipal.

Dilluns 1 de gener
Cinema.- Projecció de la pel·lícula *A 47 metros*, aventures per a majors de 12 anys. A partir de les 6 de la tarda a la sala del Teatre Municipal.

Divendres 5 de gener
Cavalcada Reis.- A partir de 2/4 de 7 de la tarda, Cavalcada dels Reis Mags d'Orient, amb inici al passeig de Sant Ramon. Ses Majestats repartiran els regals per les cases.

Dissabte 6 de gener
Pel·lícula.- Projecció de la pel·lícula *Descontroladas*, comèdia apta per a majors de 7 anys. A partir de 2/4 de 7 de la tarda, a la Sala del Teatre Municipal.

Diumenge 7 de gener
Pel·lícula.- Projecció de la pel·lícula *Tadeo Jones 2*, animació apta per a tots els públics. A partir de 2/4 de 7 de la tarda, a la Sala del Teatre Municipal. Del 27 de desembre al 4 de gener, l'AMPA de l'escola *Els Til·lers* d'Artesa de Lleida organitzarà un Parc de Nadal destinat a realitzar activitats lúdiques i esportives durant els dies de vacances nadalenques. L'Ajuntament també organitza durant aquests dies un concurs de decoració de balcons i de pessebres.

Pel·lícula.- Projecció de la pel·lícula *Descontroladas*, comèdia apta per a majors de 7 anys. A partir de 2/4 de 7 de la tarda, a la Sala del Teatre Municipal.

del Teatre Municipal.

Diumenge 7 de gener

Pel·lícula.- Projecció de la pel·lícula *Tadeo Jones 2*, animació apta per a tots els públics. A partir de 2/4 de 7 de la tarda, a la Sala del Teatre Municipal. Del 27 de desembre al 4 de gener, l'AMPA de l'escola *Els Til·lers* d'Artesa de Lleida organitzarà un Parc de Nadal destinat a realitzar activitats lúdiques i esportives durant els dies de vacances nadalenques.

L'Ajuntament també organitza durant aquests dies un concurs de decoració de balcons i de pessebres.

TELÈFONS I HORARIS D'INTERÈS

Ajuntament973 16 71 62
 Assistent social: dimecres alterns.....973 16 73 15
 Correus: dilluns a divendres, 8-10 h, dissabte 8-9h
 Farmàcia.....973 16 72 04
 Veterinari de la Protectora Local:
 Jaume Armengol.....626869516

V3 Hospital Veterinari:.....639367888
 Metge.....973167291
 Metge urgències: Dies feiners: 15 h – 8 h i els festius
 tot el dia .973 14 20 29 / 973 14 20 33
 Museu: 973 16 71 62 (Ajuntament, hores convingudes)

SOLUCIONS ALS ENTRETENIMENTS

MOTS ENCREUATS

HORIZONTALS

1. TORREFACTORA. 2. OCEANICA. BOT. 3. MEITADELLA. I. 4. BLA. PERALTAR. 5. ALLA. RAMAL. A. 6. TAIGA. GRANAR. 7. PREST. RUCA. 8. R. MN. REST. BC. 9. ELECTORA. MAR. 10. RE. IOTA. ANSA. 11. CADIRAIRE. SN. 12. PINTAR. CACIC.

VERTICALS

1. TOMBAT. PERER. 2. OCEL·LAT. LERI. 3. REIALISME. IN. 4. RAT. AGENCIAT. 5. PANE. AR. TORA. 6. FIDEL. PROTIR. 7. ACERAR. DARE. 8. CALAMARSA. AC. 9. T. LLANUT. ACI. 10. CARTABO. MN. C. 11. RO. A. RABASSA. 12. GARITA. CRANC.

SUDOKU

5	3	2	7	8	9	4	1	6
4	8	1	3	5	6	2	7	9
6	7	9	4	2	1	8	3	5
2	6	7	1	3	4	5	9	8
9	1	5	2	7	8	3	6	4
3	4	8	9	6	5	1	2	7
7	9	4	8	1	2	6	5	3
8	2	6	5	9	3	7	4	1
1	5	3	6	4	7	9	8	2

ESCACS

1. Db1 ; De2 (si Dxb1 2. Tf1++)
2. De4...

Qualsevol resposta de les blanques es inútil. La amenaça d'escac i mat es tan de ...Tf1++ com de Dxe1+ i mat en les següents jugades.

SOPA DE LLETRES

SALADAR, ROCAFORT, FEMOSA, PUNTALS, MOTLLEU, CASTELLÓ, SECANET, COLOMERS, CADIRETA i LA PLANETA.

ENIGMA

Sabeu on està aquest escut de pedra?

Solució a l'enigma del mes passat: En un lateral de la paret del jardí del carrer del Castell.

VISITA GUIADA A LA SEU VELLA I LA SUDA

FESTA DE LES CASSOLES

CONFERÈNCIA DE JUANJO JOVÉ

PRESENTACIÓ DE "TERESA GUIX, LA MASETA"

IMATGES D'ACTUALITAT

FESTA DE LA CASTANYADA AL'ESCOLA

PAVIMENTACIÓ DE LA TRAVESSIA DE SANT RAMON

V CURSA I CAMINADA SOLIDÀRIES

BONES
FESTES